

REPATRIANT

Ilustrowany Tygodnik Informacyjny

Informuje i pomaga
w powrocie do Kraju

Staje w obronie praw
Polaków na obczyźnie

Rok III

Warszawa, 21 marca 1947 roku

Nr 10 (61)

KSAWERY PRUSZYŃSKI

NIEDŁUGO PO BOCIANACH

Jeszcze rok, jeszcze dwa, jeszcze tylko sześć miesięcy temu, rodak witający rodaka na Piccadilly, na Abbey Road, przed Melina Court (nigdy nie mogłem zrozumieć, czemu nasi tak sobie upodobali to ostatnie) — a także przy Concordzie, pod arkadami Palais Royal, na ciemnej rue Varennes, nad Sekwaną, witali się wzajem buńczuczną zapowiedzią:

— Ja nie wracam! Mogą wszyscy wrócić, wiadomo, świnię, ja nie wracam. Albo się ma charakter, albo nie. Ja nie wracam. Umrę tu z głodu, na wolności, ale nie wrócę, nie wrócę.

Po czym śpiesznie podązał podjąć czek w banku, ze swego konta. Ci zaś, co chcieli wracać, powiadali wtedy tak:

— Cóż pan chce, ja mam żonę, matkę, dzieci, kaciową... Mam dom w Kazimierzku... Kamienica na Pradze stoi... Rodzina pisze... Co mam robić?... Tęskno...

Taki był rząd dusz, rząd zakadzenia, że ludzie, którzy wracali nieraz z najlepszych i najczystszych pobudek, postępowali niejednokrotnie tak — nie zawsze oczywiście, może nawet nie w większości, ale bardzo, bardzo często — jakby powrót był czymś, czego należało się wstydzić, co trzeba było motywować jakimś przymusem.

Co się stało, że te stadne nastroje zmieniły się dzisiaj w innego rodzaju stadność? Co się stało, że każdy, co drugi z trzech na czterech spotykanych londyńczyków czy „paryżan” polskiej proveniencji nie tylko powiada zaraz, że wraca, ale dodaje od razu, z dumą:

— Pierwszym transportem! Ja? Pierwszym transportem!

I krzyczy, wykrzykuje to akurat tak samo, jak wykrzykiwał rok temu, pół roku temu — tamto poprzednie, i znowu uważa, czy chce, żeby uważano, i sam już w to wierzy, że dokonuje w ten sposób aktu niesłychanie heroicznego, ważkiego, cennego.

Rok temu swoją wypowiedź „Nie wracam” rzucił tak głośno, jakby miał nadzieję, że tam w „Kraju” usłyszy ją Gemulka, Osóbka, Berman, kto wie, może nawet Radkiewicz, że się przerażą, zasmucą, przejmą, sroczą, że będą w rozterce wodzili ołówkiem po aktach i powtarzali: Piegłasiwicz nie wraca! Cipcikiewiczówna została w Anglii! A ludzie w „Polsce”, wśród gruzów Marszałkowskiej, w Alejach, będą roznosili z westchnieniem te żalobne wieści, powtarzając sobie: „Mój Boże! Przetrwaliśmy tyle rzeczy, ale jak przeżyjemy to, że nie wróci Piegłasiwicz, że nie zaszczyt nas rozwianowłósy Kunciewicz, że nie ujrzymy więcej natchnionej Pudlikowskiej”. Heu, me miserum, jak w bar-

dziej patetycznych momentach zwykły bodaj mawiać wzór cnót obywatelskich, Chilo Chilonides.

Teraz zapowiadają nie mniej szumnie, że wracają, to „już następnym” transportem, już tym najbliższym, zaraz, a robią to tak, że człowiekowi się zdaje, że popelnia szpelné faux pas, nie rozpluwając się od razu w kornych dziękczynieniach i w modlitewnym uznaniu za tyle oliary. Ach co za zaci! Zapewne uważają, że „Kraj” nie obyłby się już bez nich ani tygodnia dłużej, ani miesiąca więcej, że wytrzymałszy tyle, nie wytrzyma tego ostatniego, najpotworniejszego ciosu, jakim byłoby odwołanie przyjazdu tamtych wszystkich, z nazwiska wymienionych! Doprawdy, czego się w tej Anglii nauczyli od tych, w których zawierzyli tak mocno? Gdyby się nauczyli czegoś, czegośkolwiek, to rok temu powiedzieliby spokojnie: „Niestety, nie widzę jeszcze możliwości powrotu”. Gdyby się nauczyli czegoś, powiedziałiby dzisiaj: „Wracam, bo to jest jednak moja ojczyzna”. Ale wtedy odtwarzali na Piccadilly gesty Rejtana, a obecnie są niemal Mickiewiczem, wracającym „cudem na ojczyzny łono”. Ach Gott, wie gross ist dein...

Najlepsze to to, że tak jak rok temu nie można było zbyt na serio brać wyzweńnięcia się na zawsze, teraz nie trzeba zbyt pochopnie przyjmować owego przysięgalnego zaraz „Najbliższy transport”, o którym mówi Cipcikowska, odejście może w lipcu, a może i później, choć, oczywiście, wiele innych transportów, których Cipcikowska jakoś swą osobą nie zaszczyci, odejście za tydzień, i za dwa, i za cztery. Dlaczego? Z przyczyny bardzo prostej. Tej samej, choć inaczej wyrażonej, dla której rok temu mówiła — (czy mówił, czy mówili) ni-

gdy! Musi się najpierw zlikwidować. Coś się tam przecież ma. Myślicie, że dlatego, iż „pozyskały ich naraz wyniki wyborów? Nowy rząd? Amnestia? Czy może dopiero teraz się przekonali, że transporty repatriantów, po przybyciu do Polski, nie są kierowane do Kazachstanu? Czy naraz doszli do wniosku, że UB jest nader dobroczynną instytucją? Czy dziś przesłali od razu wierzyć w to, w co wierzyli tak wytrwale?

Oczywiście, że nie. Od roku już chyba uważali, że w Polsce nie jest za dobrze, ale nie jest znowu aż tak źle, jak tego doprowadziły nieustannie „Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza”, „Myśl Polska”, a już zwłaszcza tymiankowa „Polska Walcząca”. Zbyt wiele ludzi przejechało tu i tam, zbyt wiele podcierało paczek, listów, wiadomości. Prawdziwy obraz Polski poczynił się powoli wylaniać. Był szary — bardzo szary — był trudny — bardzo trudny — było ciężko i było źle i było bardzo wiele rzeczy złych. Ale były możliwości życia i możliwości pracy, i tak, jak może powoli, ale widocznie, odbudowywała się Warszawa, tak może powoli, ale widocznie, odbudowywał się kraj, realny, rzeczywisty kraj. Ten przez małe, normalne, nie historyczne K. Być może odbudowałyby się szybciej, gdyby setki tysięcy młodych, zdrowych mężczyzn przybyły tu wcześniej, zamiast sterceć beczynnie w jakimś niemieckim Harren, Lingen, Oberlingen, zamiast wałęsać się bezradnie po Green Parku, zamiast gapić się na mewy w Edynburgu, i wyczekiwać w Cupar, i wierzyć w wojenne wróżby, wypowiadane z wysokiej kazałniczy kabaretu „White Eagle”. Być może. A nawet na pewno. Toteż ci, co wstrzymywali od powrotu swymi rozkazami, orędziami, szykanami, a także ci, co wstrzymywali od powrotu pismami, artykułami, informacjami

prasowymi, felietonami, wierszykami i czym innym, ci, co stwarzali obowiązek niewracania, ci, co piętnowali powrót, przyczyniali się waleń do tego, aby gruzów w Warszawie, nieobsianych ziem na Zachodzie było jak najwięcej, aby odbudowa kraju szła jak najwolniej, abyśmy w europejskim wysięgu odbudowy pozostawiali możliwie w tyle. Byli tak oburzeni na to, co nazywali pogardliwie „krajem Bieruta” czy „wojskiem Żymierskiego”, że cieszyła ich każda wiadomość, że jest źle, smucila każda, że przecież się coś robi, poprawia, powstaje. A tymczasem, jak na złość, tak się właśnie działo, a nie inaczej. Wychodziły książki, książki polskie, odbudowywały się szkoły, szkoły polskie, do księgarń na Zachodzie docierały tygodniki z artykułami Marii Dąbrowskiej, Kornela Makuszyńskiego, Ludwika Hieronima Morstina, Gojawiszczyńskiego, Gałczyńskiego, Dobraczyńskiego, w teatrach po staremu grał Solski i reżyserował Szyman czy Osterwa, i to jednak coś mówiło, o czym przekonywało. Na łamach prasy polskiej i na półkach księgarń pojawili się czołowi autorzy emigracji, ci najpoczytniejsi w Londynie. Pisali jak dawniej o dywizjonie 303 i o Madagaskarze, o załodze Genowefy i o kapralu Pryszczuku. Ach, żeby ich przynajmniej zmuszono do nakreślenia choć jednej, jedynej, hagiografii Gomulki! Jak na złość — nie. Tedy niedługo z tych, co tam na emigracji wytwarzali przez kilka gorliwych lat psychozę niewracania i zapórę ogniową klątwy narodowej, teraz, małuczko, małuczko (a czasem wcale nie tak bardzo małuczko) zaczęli sobie myśleć: Hm... — Może by i mnie drukowali, skoro drukują Strumpha?

Dreczące pytanie: Może bym i ja? Może by i mnie? zaczęło się powoli, powolutku, a czasem nie powoli, nie powolutku, wdrażać w mózgi. Proces drażenia był zaś przyspieszony — i w tym, niestety, leży sęk dzisiejszych odmian — innym jeszcze procesem. Tym razem dokonywanym na emigracji. Bo tak samo, jak nie sprawdziły się stawiane krajowi horoskopy emigracyjnych astrologów, tak samo zawiodła astrologiczna kabala, stawiana przez tych statystów losom emigracji. Powoli, z opóźnieniem, ale przecież, rozpoczęła się demobilizacja. Powoli, z opóźnieniem, ale przecież — kończyły się „złote obroty”, dokonywane w okresie okupacji Włoch czy Niemiec. Kończyły się nad Tybrem „kaszłany”, kończyły się w Brukseli „krążki”. W samej Wielkiej Brytanii kończyły się różne namolane interesy. Wprawdzie kilkaset domów w Londynie stało się własnością Polaków, ale okazało się, że za domy trzeba płacić raty, że trzeba je remontować, płacić podatki. A podatki w Anglii (mogę

(Dalszy ciąg na str. 6)

Historyczny moment — podpisanie układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Polską i Czechosłowacją

Obiecanki cacanki...

Polski DP. i PWX w Niemczech, przeklinając swój nieszczęsny los, z zazdrością myślał nieraz o swoich kolegach, którym udało się wylądować w Anglii.

Część P.W.X-ów i b. żołnierzy z AK, tak dobrze widzianych we wrześniu 1939 r. i sierpniu 1945 r. przez p. Churchilla i jego przyjaciół, zaskoczył fakt, że władze angielskie zatrzasnęły im przed nosem drzwi do tego „raju“ za kanałem La Manche. Ludzie ci częstokroć ciężko przeżyli to.

Wiadomości jakie nadchodzą z tego „raju“ przekonują może niedoszłych gości wyspiarskich o tym, że żałować znowuż tak bardzo nie ma czego.

Bo chyba to, że Anglicy wysiedlają do Niemiec b. żołnierzy I i II korpusu, którzy odmówili wstąpienia do t. zw. PKPR i dla których jako cywili nie ma na angielskiej ziemi chleba ani pracy — to chyba nie wywoła entuzjazmu w polskich obozach w Niemczech. Pewna liczba żołnierzy jak donoszą z Londynu została już wysłana do Osnabrücku w brytyjskiej strefie okupacyjnej. Otrzymają oni tam 400 marek na rozpoczęcie nowego życia.

Jakże inaczej wyglądały obiecanki przeciwników powrotu do kraju: emigracja do państw europejskich i zamorskich, stabilizacja, dostatnie i spokojne życie zabezpieczona starość. A tymczasem mija miesiąc za miesiącem, już dobiega końca drugi rok od czasu jak się wojna skończyła, braci naszych gna się na roboty u Niemców. „Spełnienia obietnic „opatrników“ i „opieczników“ jak nie ma tak nie ma.

By poznać prawdę o beznadziejnym dniu dzisiejszym i tragicznym jutrze polskich DP zajrzyjmy do wrogich wobec Odrodzonej Rzeczypospolitej gazet niepoprawnej grupy emigrantów w Londynie.

Jeżeli przejrzyć „Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza“ oraz „Słowo Polskie“ to często znaleźć można w jednym i tym samym numerze wielkimi tytułami zapowiadane obietnice i obok drobne notatki o gorzkiej, beznadziejnej doli wychodźstwa. Duży tytuł o rozważaniach i dyskusjach w rządzie i parlamencie angielskim, z którego wynikałoby, że sprawy DP są na najlepszej drodze i mały, ale jakże wymowny mel-dunek o tym jak to jest w rzeczywistości.

Dużo się pisało w gazetach „londyńskich“ o perspektywie emigracji do Belgii. Bo, to i kraj o wysokiej kulturze i żołnierzy polskich tam znają, cenią i przyjmą z otwartymi ramionami. Rzeczywiście „rząd belgijski jak donosi „Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza“ z dn. 5 lutego 1947 r. zawarł układ z Międzypaństwowym Komitetem do Spraw Uchodźców w sprawie sprowadzenia do Belgii z amerykańskiej strefy okupacyjnej Niemiec 20 tysięcy wysiedleńców.

Jak dowiadujemy się dalej z tejże notatki p.t. „Belgia przyjęła 20 tys. Białych“. Wysiedleńcy —

...mają stopniowo zastąpić jeńców niemieckich w kopalniach prowincji Limbourg.

...Kopalnie zatrudniają 3 tysiące jeńców wojennych oraz 3 tysiące Belgów skazanych na pracę przymusową za kolaborację...

Nienajlepsza to chyba praca, dokąd się skieruje wrogów Niemców i zdrajców narodowych — kolaborantów. I o taką pracę zabiega się, jak o łaskę, dla naszych rodaków, a dostają ją Białowie.

I to wszystko dzieje się właśnie w chwili, gdy górnicy polscy w Belgii, którzy zagospodarowali się w tym kraju, którym przysługują tam m. inn. prawo wysługi i emerytury, decydują się na powrót do kraju.

Albo inny artykuł w tejże gazecie z dn. 4 lutego 1947 r. p.t. „Przemysł i rzemiosło brytyjskie proponują pracę Polakom“. Zdawałoby się, że sprawa pracy rozwiązana — prawda?

Bo przecież przemysł i rzemiosło angielskie jest dostatecznie duże, by zapewnić pracę kilkudziesięciu tysiącom ludzi. Ale gdzie tam.

Oto, co czytamy w notatce:

...Konkretne szanse zatrudnienia Polaków — w północno-zachodnim okręgu przemysłowym omawia w obszernym artykule „Manchester Guardian“. Na razie większa część hut żelaznych jest zamknięta dla robotnika polskiego, podobnie jak i koleje. Natomiast ma już on dostęp do większości innych gałęzi pracy przemysłowej. Właściciele odkrywek gliny w Buxton proszą o skierowanie paruset Polaków.

Podobnie o paruset robotników prosi wielki koncern chemiczny ICI. Leśnictwo weźmie do tysiąca Polaków. W rolnictwie i cegielniach oczekuje się zgody lokalnych związków zawodowych — w obu tych działach praca z pewnością znajdzie się.

Tyle jeśli chodzi o projekty. A jak w rzeczywistości?

Czytamy nieco dalej w tymże artykule.

...Już zatrudniono 29 kobiet w przemyśle bawełnianym Rochdale Bolton, Oldham i Ashton under — Lyne, 34 kobiety znalazły pracę w służbie domowej, 8 w hotelach 9 w NAAFI, i 1 w szpitalu.

I w następnym wierszu:

...Największą trudnością jest kwestia mieszkaniowa. Dla rodzin jedynym rozwiązaniem jest mieszkanie w obozie w pobliżu miejsca pracy...

Podajemy te dane bez komentarzy, które zdaniem naszym są zbyt techniczne. Dane te mówią same za siebie.

Cytowaną korespondencję „Manchester Guardian“ omawia również

„Słowo Polskie“ z dnia 4.II. w artykule p.t. „Możliwości zatrudnienia Polaków w przemyśle północno-zachodniej Anglii“. Znajdziemy w nim więcej danych. Oto co w nim m. inn. czytamy.

...W okręgu Liverpoolu możliwości zatrudnienia Polaków są stosunkowo małe, gdyż jest tam zarejestrowanych 15.000 bezrobotnych. Podobnie przedstawia się sytuacja w okolicach Manchesteru... Zatrudnienie kobiet natrafia na wielkie trudności chociaż zapotrzebowanie na pracę kobiet jest wielkie. Chodzi o to, że nie można zatrudnić kobiet z małymi dziećmi, i nie można oddzielnie żon od mężów a poza tym jest wiele Polek nie mogących w różnych względów podjąć się pracy fizycznej. Mimo to w miejscowościach Doddington i Maghull 23 kobiety polskie znalazły zatrudnienie w domach prywatnych, 10 w szkołach, 1 w rolnictwie 8 w hotelach, 9 w NAAFI, 29 w przemyśle tekstylnym...

...Jeśli chodzi o pracę mężczyzn, to oprócz stalowni i odlewni żelaza oraz kolei, większość innych działów pracy została już, lub w ciągu najbliższych tygodni zostanie udostępniona dla Polaków, o ile w danym dziele nie można uzyskać robotników brytyjskich i o ile miejscowy związek zawodowy na to się zgodzi. Kopalnie wapienia w Buxton oraz oddział przetworów alkalicznych Imperial Chemical Industries w Northwich zgłosił już zapotrzebowanie na kilkuset pracowników polskich każdy...

...Rolnicy i cegielnie gotowi są przyjąć Polaków na zasadach indywidualnych jako pracowników cywilnych. Leśnictwo gotowe jest przyjąć około 1.000 Polaków...

Praca zostanie „udostępniona dla Polaków, o ile w danym dziele nie można uzyskać robotników brytyjskich i o ile miejscowy związek zawodowy na to się zgodzi“. Angielskie związki zawodowe już niejednokrotnie wypowiadały swój pogląd na sprawę zatrudnienia Polaków, w przemyśle brytyjskim. Złowrózby jest również szczegół o przyjmowaniu Polaków do pracy „na zasadach indywidualnych, jako pracowników cywilnych“.

Nieco dalej czytamy w sprawie zakwaterowania Polaków.

...Możnaby zużyć opróżnione obozy, w którym mieszkali jeńcy niemieccy pisze dalej „Manchester Guardian“ ale jest to bardzo trudne z psychologicznego punktu widzenia, gdyż zakwaterowanie w obozie używanym dawniej przez jeńców niemieckich traktują Polacy, jak byk czerwona płachta...

Doprawdy, dziwny naród ci Polacy — prawda?

A jakże wygląda sprawa zatrudnienia b. żołnierzy I i II korpusu na terenie całej Anglii?

Odpowiedź znajdujemy w czołowym artykule „Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza“ z dnia 29 stycznia 1947 r. p.t. „Rosnące możliwości zatrudnienia PKPR“.

42 tys. Polaków zarejestrowało się do pracy cywilnej“.

Dziennik wstydliwie przemilcza w tytule ile też spośród tych 42.000 zarejestrowanych Polaków otrzymało pracę po tylu miesiącach walczenia sprawy ich zatrudnienia.

Dane te podaje brytyjski minister pracy p. Isaacs (cytowane z tegoż artykułu).

...Ilość żołnierzy polskich, którzy mogą zapisać się do P.K.P.R. i którzy przebywają na terenie W. Brytanii, wynosi 142 tysiące ludzi oświadczył min. Isaacs — z tych zapisało się już 52 tysiące, a z nich zarejestrowano w urzędach pracy do zajęć cywilnych 42 tysiące, umieszczono zaś już w pracy cywilnej 2.100 ludzi. Z pozostałych, zatrudniono 58 tysięcy żołnierzy przy utrzymywaniu ich własnych obozów i w innej pracy...

Wymowna statystyka; na 42.000 zarejestrowanych w urzędach pracy umieszczono już w pracy cywilnej 2.100 ludzi. Natomiast z 90.000 żołnierzy którzy nie zapisali się do PKPR, zatrudniono 58.000 przy utrzymywaniu ich własnych obozów i w innej pracy.

Widocznie nie każdy cywil, choćby i Polak z PKPR, jest skory do takiej cywilnej pracy.

Jeszcze jednego cennego wyznania dostarcza nam angielski minister rolnictwa p.t. Williams. Cytujemy za „Dziennikiem Polskim i Dziennikiem Żołnierza“

„Polacy przy zalesieniu W. Brytanii Brytyjskie czynniki rządowe rozważają plan zatrudnienia Polaków przy zalesieniu kraju — oświadczył minister rolnictwa T. Williams w parlamencie. Zapewnił on interpelanta pos. Lipsona, że wobec braku wystarczającej ilości brytyjczyków nie będzie się czyniło „trudności Polakom przy angażowaniu do pracy w leśnictwie...“

W Polsce lasy zniszczył hitlerowski okupant i wojna. Widocznie i w Anglii ta część gospodarki narodowej uległa dewastacji, skoro planowane jest zalesienie tego kraju.

To dopiero zdziwiła się krewni i przyjaciele b. żołnierzy I i II Korpusu, gdy się dowiedzą o tym nowym zawodzie ich bliskich. Ciekawe tylko, jaką rolę przy zalesieniu Anglii obrał sobie gen. Anders i jego przyjaciele (przyjaciółki)?

Tyle o pracy b. żołnierzy I i II Korpusu na wyspach brytyjskich. Do sprawy emigracji zamorskiej wrócimy w następnym numerze.

Powróciło 4 miliony Polaków

Państwowy Urząd Repatriacyjny przeprowadził do chwili obecnej repatriację, w ramach której przybyło do kraju około 2 mil. Polaków ze wschodu i ok. 2.100.000 repatriantów z zachodu oraz przesiedlił 2.216.000 osób.

W tym zakresie wysiedlono z Ziemi Odzyskanych do Niemiec 1.653.000 Niemców.

W dziedzinie osadnictwa przesiedleńców i repatriantów na Ziemiach Odzyskanych i w województwach centralnych i wschodnich osiągnięto następujące rezultaty: na Ziemiach Odzyskanych PUR osiedlił

3.600.000 osób. Osadnikom rolnym przydzielono 352.000 obiektów rolnych o obszarze 3.167.000 ha. W ramach opieki udzielonej repatriantom i przesiedleńcom wydano 63.955.915 posiłków i ok. pół miliarda zł. zapomóg. We wszystkich województwach obserwuje się duży pęd ludności wiejskiej do przesiedlenia na Ziemię Odzyskaną.

Do końca 1946 r. powstało na Ziemiach Odzyskanych 353 tys. gospodarstw samodzielnych. Do końca 1949 r. planuje się stworzyć 115 tys. gospodarstw, z czego 69 tys. będzie utworzonych natychmiast drogą parcelacji majątków,

NIEDŁUGO PO BOCIANACH

(Dokończenie ze str. 1)

upewnić polskiego czytelnika), to bardzo a bardzo nieprzyjemna rzecz, choć brytyjskie władze skarbowe, to niezwykle grzeczni i taktowni ludzie. Niestety, umieją zajrzeć do każdej kieszeni i każdego szyling. Drugiej wojny światowej już nie zapowiadał tak rychło sam Zbigniew Grabowski, a nie bombę atomową przestali rachować w redakcji „Polski Walczącej”. Tędy i owędy jeździli wprawdzie dyplomaci, ale najpoważniejszy wskaźnik, dolar, zareagował niższą Zniżką. Tak, niższą. Dolar spadł we Włoszech, i dolar spadł we Francji, i dolar spadł w okupowanych Niemczech, i dolar spadł w Anglii, i spadł wszędzie. Jednocześnie podniósł się kurs lira, franka, nawet marki, te najważniejsze kursy: te z czarnej giełdy. Rodacy na Zachodzie niewiele się umieli nauczyć z dziedziny polityki między narodowej, ale w dziedzinie czarnogieldziarstwa nie można im odmówić poważnych postępów. Choćby Niezłomski przyrzekł im tysiąc razy, że wojna będzie niechybnie przyszłego lata, oni zapytają fachmana, po czemu dolar a po czemu frank. Lir, frank, inne waluty nie zwyżkują na wojnę.

Gospodarcze podstawy emigracji, które zdawały się tak pewne w okresie kupowania domów i zakładanych przedsiębiorstw, obecnie stały się mniej różowe. Znacznie mniej różowe. Jednocześnie, niegodziwi Angliki, którzy byli tak powolni, gdy chodziło o demobilizację polskich oddziałów, teraz nie tylko zabrali się do niej, ale poczęli ujmować też w karby londyńską poloniję cywilną. Czasem działo się to w sposób przykry, niekiedy dość twardy. Miękkimi ludźmi Brytyjczycy nie są. Powstał dylemat: korpus przysposobienia — wyjazd z Anglii — powrót.

Korpus przysposobienia jest, gospodarczo rzecz biorąc, bardzo przykrym wyściem. Pisano o tym w naszej prasie na ogół słusznie; nie będę tego powtarzał. Wyjazd do Ameryki Południowej czy gdzie indziej jest możliwy... z kapitałem. Solidnym kapitałem. Po dwu latach rejtanckiej postawy kapitaliki zostały uszczknięte. Podróż do Argentyny nie odbywają się za darmo. A tymczasem...

Tymczasem rok i dwa lata temu, było w Anglii pełno Polaków z kapitalikiem paru set funtów czyli tysiąca, dwóch, trzech dolarów, wielu z jeszcze większym. Temu rok i temu pół roku można się było za te pieniądze świetnie urządzać na Zachodzie, a bardzo dobrze w Warszawie. Były tania do kupienia i tania do zremontowania tzw. „ruiny”, tanie place. Dolar stał wysoko. Tak wysoko, jak zapewne już nie stanie. Nie mam złudzeń, żeby ci, co tak wprawnie manewrowali, krążkami i kasztanami, ponieśli swe oszczędności do kas Banku Polskiego. Tak. Polska była jednym z najlepszych krajów do inwestycji. Tu, stosunkowo za nieduże pieniądze, można się było pobiudować, założyć warsztat, sklep, przedsiębiorstwo, jakich tyle powstawało, i jeszcze powstają, wszędzie. Ha, ale cóż, kiedy „Dziennik Polski”, i „Polska Walcząca”, i Terlecki, i inni, i inni tak namiętnie przekonawali rodaków że do Polski wracać nie trzeba, że będą wywiezieni na Sybir, że w Polsce jest przejściowy NEP, że własność prywatna ulegnie likwidacji po wyborach, że zostaną obrabowani na granicy, itd., itd. Tymczasem, po dwu latach, okazało się, że jeszcze najmniej źle jest... w Polsce.

Toteż należy się poważnie spodziewać masowego przyjazdu z Zachodu na wiosnę bieżącego roku. Zacznie się niedługo po bocianach. Skończy z ich odlotem.

Będzie to na ogół kwestia transportu. W związku z tym zajdą, oczywiście, rozliczne zmiany. Dolar spadnie, bo rodacy nieco go przywiozą, podniosą się ceny

Sprawy uchodźców na Konferencji Moskiewskiej.

Na posiedzeniu Rady Ministrów Spraw Zagranicznych w dn. 15 marca poruszona została kwestia uchodźców i osób deportowanych.

Polskich DP znajdujących się na terenie ang., amer. i fr. stref okup. Niemiec zainteresują zapewne wypowiedzi przedstawicieli tych państw.

STANOWISKO MIN. BIDAULT

W dyskusji nad tą sprawą złożył charakteryzujące stanowisko delegacji francuskiej minister Bidault który podkreślił, jak wielkie znaczenie posiada to zagadnienie dla Niemiec ze względu na to, że gęstość zaludnienia Niemiec jest większa niż w krajach sąsiednich, m. inn. we Francji. Bidault zaproponował przyjęcie rezolucji składającej się z następujących punktów: 1) Sojusznicy uznają zasadę, iż nie może mieć miejsca przesiedlanie ludności niemieckiej za wyjątkiem przesiedlania uzgodnionego już poprzednio, 2) wstrzymać ruch ludności przewidziany w uchwałach poczdamskich, o ile zgodzą się na to państwa zainteresowane, 3) przyspieszyć repatriację osób deportowanych i nie dopuścić do pozostania ich w Niemczech, 4) zorganizować emigrację z Niemiec.

Delegacja pragnie wszelkimi środkami uniknąć przeludnienia w Niemczech, które mogłoby skłonić Niemcy do ekspansji.

ZYCZENIA MIN BEVINA

Następnie głos zabrał Bevin, który w oświadczeniu swoim podzielił uchodźców i osoby deportowane na cztery kategorie: 1) jeńcy wojenni, 2) uchodźcy Narodów Zjednoczonych, 3) uchodźcy narodów nieprzyjacielskich oraz 4) uchodźcy i wygnańcy niemieccy.

Co do kategorii pierwszej, jeńców wojennych, Bevin wyraził życzenie, by w uchwałach dotyczących tej sprawy zamieszczony został punkt co do terminu ich powrotu oraz tempa repatriacji do Niemiec. Punkt drugi — sprawę wychodźców spośród obywateli Narodów Zjednoczonych — Bevin uważa za skomplikowaną. Ze strefy brytyjskiej powróciło dotychczas do krajów ojczystych około 2 milionów osób. Pozostało tam jednak jeszcze 230 tys. uchodźców, a w ich liczbie grupa 111 tys. Polaków, którzy przysparzają najwięcej kłopotu i nie chcą wracać do ojczyzny.

Zdaniem Bevina, rozwiązaniem kwestii tych osób byłoby osiedlenie ich poza granicami Niemiec, nie odrzuca, jednak przy tym możliwości, że część z nich mogłaby osiedlić się i urządzić w Niemczech. Bevin stwierdził, że już teraz w strefie brytyjskiej część z nich otrzymała pracę i dzięki temu ich poziom życiowy jest wyższy niż obywateli niemieckich.

Przechodząc do kategorii trzeciej — uchodźców narodów nieprzyjacielskich — Bevin oświadczył, że główna trudność polega na tym, iż

własne ich rządy nie życzą sobie powrotu tych osób do ojczyzny. W tym miejscu Bevin powrócił do sprawy Polaków i oświadczył, że robiono wszystko, by skłonić ich do powrotu do kraju.

Pobyt tych osób w Niemczech — zdaniem Bevina — jest dużym ciężarem dla płacących podatki Anglików.

Przechodząc do kategorii czwartej — uchodźców i wygnańców niemieckich — Bevin stwierdził, że w strefie brytyjskiej panuje znaczne przeludnienie i wymienił cyfrę 1 do 1,5 miliona Niemców przyjętych przez strefę brytyjską, którzy przesiedleni zostali z terenów przekazywanych, zgodnie z uchwałami poczdamskimi, pod władzę rządu polskiego.

Bevin oświadcza przy tym, że strefa brytyjska nie jest w stanie wchłonić więcej Niemców. Bevin zaproponował utworzenie specjalnej komisji, składającej się z Niemców, celem równomiernego rozmieszczenia wychodźców niemieckich, którzy powrócili do Niemiec.

ZASTRZEŻENIE MARSHALLA

Następnie krótkie oświadczenie złożył minister Marshall, stwierdzając, iż sądził że na porządku dziennym stoi jedynie sprawa uchodźców, nie zaś sprawa przesiedlania i ruchów ludności. Marshall ograniczył się do sprawy uchodźców, pochodzących z krajów sprzymierzonych stwierdzając, że zdaniem rządu USA międzynarodowa organizacja do spraw uchodźców rozwija bardzo korzystną działalność.

Dzieci polskie do niemieckich szkół

Niemcy mają dziś święto. W knajpach i kawiarenkach, gdzie fryce w swetrach i cywilnego kroju ubraniach piją kwaśne piwo, jedzą kiepskie zakąski i głoszą z kwaśną miną kiepskie „demokratyczne” teorie; w kolejkach, gdzie pełne dysfunktji i złości „Frau” czekają na „kalorie”, żując wspomnienia o polskiej słoninie i holenderskim maśle; — na amerykańskich łańcówkach, gdzie młody Hans w śmiesznych, cywilnych butach, nie podbitych gwoździem, uczy się one-stepów i double-stepów, czyli stawia pierwsze kroki na drodze ku demokracji; gdzie młoda Gretchen fraternizuje się z amerykańskim Faustem, co to sprzedaje dusze komunistycznym diablom i wynalazł bombę atomową; wszędzie ogólne zadawolenie. Sprawiedliwości stało się zadość — uważają Niemcy. Znowu popracują w naszych fabrykach. Nie dostaną już więcej Unrry. Angliki wreszcie postąpili rozsądnie, zrozumieli, że „Herrenvolk” ma prawo żądać, by ci Polacy znowu mu służyli.

Tak komentują Niemcy rozporządzenie brytyjskich władz okupacyjnych w sprawie przymusu pracy da tzw. „osób przesiedlonych”.

Organ Schuhmachera „Der Sozialdemokrat”, zaspokaja ciekawość swych czytelników

placów i ruin, bo zatęsknią za domem własnym. Nieco — ale nie nadmiernie — zaludni się pas ziemi nad Odrą. „Dziś i Jutro” wzbogaci się o paru wychowanków Mariana Rojka; oczywiście każdy swój artykuł będzie teraz rozpoczynać Maritainem, a kończyć Piastami. Nastąpi wjazd wieszczki Melchiora Wańkowicza i ukaże się, pewno nakładem „Książki” (gruntownie przerobiony), jego opus o Monte Cassino, tudzież monumentalny reportaż „Ziemię odebrane Smętkowi”, o przedmowę poprosi się Borejsze. Oczywiście, powinniśmy co rychlej wystawić im wszystkim wielkie bramy triumfalne: tacy laskaw!

Ksawery Juszczyński

ków, przynosząc szczegółowe omówienie rozporządzenia władz brytyjskich.

„W brytyjskiej strefie przymus pracy zastosowany będzie wobec 234 tysięcy osób przesiedlonych, w tym wobec 33 tysięcy b. więźniów niemieckich obozów” — donosi organ Schuhmachera. „Wszyscy zdolni do pracy zostaną wciągnięci w proces odbudowy Niemiec. Niemieckie związki zawodowe zgodziły się na przyjęcie osób przesiedlonych do pracy i do związków. Władze okupacyjne wyraziły związkom zawodowym swą wdzięczność za to. Osoby przesiedlone, które dotychczas żyły w lepszych warunkach, zostaną całkowicie zrównane z Niemcami co do poziomu życia. Będą one otrzymywały te same racje żywnościowe. Podlegają one odąd wszystkim rejestracjom, zarządzeniom i obowiązkom, którym dotychczas podlegali tylko Niemcy. Kobiety niezamężne, prócz osób bardzo młodych, podlegają tym samym obowiązkom co kobiety niemieckie. Wszyscy „uchodźcy” winni natychmiast zameldować się w niemieckich urzędach pracy (Arbeitsamt), przez które skierowani zostaną do pracy”.

Jaki świetny pokarm dla czytelników Schuhmacherowskiego pisma. Nie często się taka gratka nadarzy. I z zadowoleniem sprawozdawca donosi, że dzieci rodzin, które skierowane zostaną przez niemiecki urząd pracy do miejscowości, gdzie nie będzie szkół obozowych, będą uczyły się w niemieckich szkołach.

Tak więc Polacy, byli więźniowie niemieckich obozów zniszczenia, byli niewolnicy Kruppa i S-ki, znowu wrócą do pracy w niemieckich fabrykach, a dzieci ich pójdą do szkół niemieckich, w których tak żywe jeszcze są piękne tradycje „Hitlerjugend”.

Na niemieckie bomby odpowiadano perswazją, wczorajszym „kapo” posyłano biblie, organizatorów niemieckiej maszyny wojennej niemal nie tknięto, inicjatorzy handlu słowiańskimi niewolnikami są i dziś właścicielami koncernów. Ale brytyjskie władze okupacyjne stać na rządy twardej ręki wobec wczorajszych sprzymierzeńców. To, co dziś czynią nie oznacza zrównania w prawach. Oznacza to oddanie Polaków na pastwę niemieckich właścicieli fabryk, a dzieci polskich w ręce niemieckich pedagogów, na łup germanizacji.

Ostatni to akt tragedii emigracyjnej, najbardziej baniebnym, najbardziej bolesnym. Płacąc tak Polacy w Niemczech za politykę emigracji londyńskiej, za szaleniczą propagandę, prowadzoną przeciwko nowej Polsce, za szczucie wszystkich tych, co pragną wrócić. Wczorajsi żołnierze, jeńcy i więźniowie obozów znowu wrócili pod jarzmo niemieckie, pod jarzmo o wiele bolesniejsze, bo bez głębokiej świadomości, za co cierpią i o co walczą, o wiele tragiczniejsze, bo w czasie, gdy Polska Odrodzona z gruzów do życia powstała, o wiele cięższe, bo bez nadziei wyzwolenia. Przedstawiciel władz okupacyjnych oświadczył: „Większość z nich znajdzie w Niemczech stałą siedzibę i raz wreszcie ten przykry problem zostanie rozwiązany”.

Nie zarejestruje się w niemieckim Arbeitsamcie gen. Anders i jego adiutanci. Nie pojedzie do fabryki niemieckiej pod bież mąjstrą z wylałowianą na rękę swastyką „śmietanka” londyńska. Kupią sobie za złoto polskie mająteczki w Szkocji, Irlandii, Meksyku lub Palestynie, czy też będą produkować kielbasy, jak Składkowski. W ciemnym ustroniu będą cierpieć za zrabowane miliony i raz do roku nawiedzać może ów ludek pokorny, pospółstwo, gmin, któremu taka przykreść się zdarzyła.

Nie wierzymy, by tak się stać miało ostatecznie i nieodwołalnie. Wierzymy, że wszystko, co jest jeszcze zdrowe, rzetelnie patriotyczne na emigracji nie podda się biernie „procesowi niemieckiej odbudowy”, nie pójdzie do Arbeitsamtu, nie pozwoli, by „Niemiec pluł i m tarz” i „dzieci im germanił”.

Gen. Thomme wrócił do Polski

Wrócił do kraju gen Wiktor Thomme, obrońca Modlina w r. 1939, który przebywał w niewoli niemieckiej od września 1939 r.

Podczas oswobodzenia obozu gen. Thomme został ciężko ranny i przebywał dotychczas w szpitalu amerykańskim w pld. Francji.

Rozwój Polskiego Przemysłu Budowy Maszyn Włókienniczych

Zjednoczenie Przemysłu Budowy Maszyn w Łodzi powstało w styczniu 1946 r. Obecnie Zjednoczeniu podlega 11 czynnych fabryk, z nich 5 znajduje się na Ziemiach Odzyskanych. W fabrykach Zjednoczenia produkuje się części zamienne do maszyn włókienniczych oraz różnego rodzaju odlewy żeliwne. Ponadto Zjednoczenie zaangażowane jest w produkcji obrabiarek i tokarek na własne potrzeby oraz wrębówek i wind dla przemysłu węglowego, jak również części zamiennych dla przemysłu cementowego i kolejnictwa.

Na specjalne podkreślenie zasługuje fakt skonstruowania przez Centralne Biuro Techniczne Zjednoczenia 5 prototypów u maszyn dotąd w Polsce nie produkowanych, mianowicie: przewijarek, przeciągarek stiejonu, nawijarek, krosien automatycznych oraz płuczek do prania wełny. Fabryki podległe Zjednoczeniu przystąpiły już do produkcji tych maszyn. Biuro posiada poza

tym opracowane siedem dalszych prototypów maszyn także dotąd w Polsce nie produkowanych — których produkcja rozpocznie się w bieżącym roku.

W celu zapewnienia sobie stałego przyrostu wykwalifikowanych pracowników, Zjednoczenie rozbudowuje własne ośrodki szkolenia zawodowego. Obecnie Zjednoczenie posiada jedną trzyletnią szkołę dokształcającą oraz dwie szkoły przemysłowe w Łodzi. Szczególną uwagę zwrócono na zorganizowanie szkolenia młodzieży wiejskiej, pragnącej znaleźć zatrudnienie w przemyśle metalowym. W bieżącym roku uruchomiona zostanie jeszcze jedna szkoła przemysłowa w Dzierżonowie oraz liceum w Łodzi.

3,5 miliarda zł przeznaczono na odbudowę dróg kołowych, wodnych i mostów

Odbudowa i przebudowa dróg wraz z odbudową mostów obejmie szereg szlaków, jak np.: Brześć — Warszawa — Poznań — Kostrzyn, Warszawa — Sierpc — Grudziądz — Malbork — Gdańsk — Gdynia, Warszawa — Sochaczew — Gostynin — Włocławek — Toruń — Swiecie — Gdańsk, Warszawa — Radom — Kielce — Kraków — Zakopane, Warszawa — Lublin — do granicy państwa w kierunku na Lwów, Mrag — Olsztyn — Elk — Grajewo — Białystok i in. Na każdy z tych szlaków przeznaczono sumy od 100 — 150 mil. zł.

Znaczne kwoty przewidziano również na odbudowę węzła drogowego śląsko - dąbrowskiego i Wybrzeża.

Łącznie odbudowane będzie w r. b. około 1.460 km dróg kołowych, kosztą 980 mil. zł, przebudowane — około 250 km kosztem 850 mil. zł. Odbudowa 12.200 m bieżących mostów drogowych kosztować będzie — według planu — ponad miliard zł.

Na drogi żeglowne przeznaczają tegoroczny plan inwestycyjny 375 mil. zł, które zostaną zużytkowane głównie na Odrze, by jak najprędzej umożliwić osiągnięcie planowanej zdolności przepustowej 5 mil. ton rocznie. Na drogi spławne przeznaczono 456 mil. zł, przy czym głównym odcinkiem inwestycji będzie Drwęca w obrębie gdańskiej Dyrekcji Dróg Wodnych.

Szczególnie wielkie zaniebdania mamy w dziedzinie dróg sztucznych. Są one najczęściej w stanie uniemożliwiającej przejazd średnich barek i statków. Dzięki wyznaczeniu na ten cel 423 mil. zł na 1947 r., poczynione zostaną znaczne postępy w budowie kanału Zagłębie — Kraków (służa na Przemyślu i jaz na Skawie), w przebudowie Kanału Augustowskiego z dostosowaniem do możliwości przepustu statków o pojemności 200 ton i budowie kanału Gopło — Warta, gdzie zakończone zostaną dwie służby komorowe. Z początkiem sezonu 1948 r. nastąpi podjęcie żeglugi, dzięki czemu znacznie ułatwiona będzie obsługa kujawskiego przemysłu rolniczo-przemysłowego.

Rozbudowa bydgoskiego systemu dróg wodnych będzie miała na celu stworzenie wygodnej drogi wodnej Wisła — Odra, co umożliwi skierowanie części węgla śląskiego z Odry do portów przy ujściu Wisły. Kosztem dalszych 114 mil. zł odbudujemy w r. b. na Odrze i Kanale Gliwickim — 57 służ i ponad 200 jazów.

Zbiorniki wodne, mające poważne znaczenie żeglugowe, energetyczne i przeciwpowodziowe, budowane będą w Mianowie, pow. łódzkiego i w Dzierżynie na Górnym Śląsku. Kontynuowane będą roboty w Czechowie, Rożnowie, Porąbce i Potoku.

Most kolejowy w Toruniu

Zniszczenie w czasie wojny mostu kolejowego na Wiśle pod Toruniem, spowodowało poważne utrudnienie w komunikacji łączącej Polskę centralną z Pomorzem i Wybrzeżem.

Po całym szeregu prac przygotowawczych przystąpiono w ub. r. do kontynuowania odbudowy. Dziś budowa mostu dobiega końca. Terminowe zakończenie prac nastąpi w okresie wiosennym z chwilą spłynięcia lodów. Będzie to nie tylko usprawnienie komunikacji, ale i wielki sukces naszych inżynierów i robotników, a także i ciężkiego przemysłu.

Praca B. O. P. w portach

W Szczecinie prowadzono prace badawcze, stanowiące wstęp do zapoczątkowania odbudowy nabrzeży „Mak”, „Ucho” i „Snop”. Kontynuowano prace budowlane przy czterech magazynach w porcie gdańskim oraz przy budowie szeregu budynków administracyjnych - portowych.

W Gdyni w tym okresie najważniejszą z robót budowlanych stanowiła budowa magazynu stoczni rybackiej, przy której prace są poważnie zaawansowane. W połowie lutego rozpoczęto budowę fundamentów kompleksu budowlany chłodni rybnej. Zarówno w Gdańsku jak i w Gdyni prowadzone

są w ramach prac budowlanych również roboty rozbiórkowe. W Szczecinie, w roku bieżącym odbudować się ma 12 magazynów portowych.

W dziale robót mechanicznych prowadzi się remont dźwigów w strefie wolnocłowej, na Westerplatte oraz dźwigu mostowego nad basenem górniczym. W Gdyni dokonuje się rozbiórki dźwigów na nabrzeżu włoskim, remont dźwigów na nabrzeżu roterdamskim, rumuńskim i holenderskim. W obu portach prowadzi się bez przerwy roboty elektrotechniczne.

Zakłady Hodowli Roślin w Warszawie

Tu już wiosna w całej pełni. Tysiące flancy pomidorów w niedługim czasie ujrzy rynek

Import chemikalji i ekstraktów garbarskich dla przemysłu skórzanego

Centralny Zarząd Przemysłu Skórzanego zawarł szereg umów handlowych z Jugosławią, Szwecją i państwami Południowej Ameryki, na podstawie których państwa te dostarczają do Polski chemikalia i ekstrakty garbarskie. Jednym z najważniejszych dostawców jest Jugosławia, która w lutym przysłała Centrali Zaopatrzenia CZPS 1.103 tony ekstraktu kasztanowego i dębowego. W najbliższym czasie przybędzie z Jugosławii do Polski dalsze 1.000 ton garbni-

ków, m. in. nowy, nieznanany jeszcze u nas ekstrakt gailasowy. Również argentyńska firma „La Forestal” dostarcza ostatnio dużej partii garbniaka „Quebracho”.

Na rynku międzynarodowym daje się zauważyć poważny brak tłuszczów, co powoduje m. in. wzrost cen tłuszczów garbarskich. Pomimo znacznych trudności CZPS zakupił w Szwecji 15 ton tranu dla garbarzy. Tran ten w najbliższym czasie zostanie przywieziony do kraju.

Odbudowa odlewni rur w hucie „Ostrowiec”

W ramach trzyletniego planu odbudowy huty „Ostrowiec” podjęto energiczną odbudowę zdevastowanej przez okupantów odlewni rur. Prawdopodobnie już w sierpniu odlewnia zostanie uruchomiona, do czego w pełni przyczynia się rewindykowanie motorów. Dzięki uruchomieniu odlewni huta produkować będzie rury od 80 — 300 milimetrów szerokości i długości od 3 — 5 merów. Rury tego typu są nie tylko potrzebne w kraju, ale stanowią też artykuł poszukiwany na rynkach zagranicznych. Produkcja tego artykułu umożliwi za tym uzyskanie nowej cennej pozycji polskiego eksportu.

Ukończono budowę mostu kolejowego pod Psem Polem

Zamiast tymczasowego mostu kolejowego, zbudowanego w lipcu 1945 r. pod Psem Polem na linii Wrocław — Oleśnica, został dn. 3 marca br. jeszcze przed ruszeniem lodów oddany do użytku nowy stały most żelazobetonowy. Jeżeli się zważy trudności techniczne, związane z fundamentowaniem nowego mostu, bezpośrednio przy moście prowizorycznym oraz ciężkie warunki obecnej zimy (m. in. musiano w budowlanych z betonu przesłać otrzymywać temperaturę od plus 5 do plus 15 stopni), to uznać trzeba, że oddanie obecnie do ruchu mostu jest nielada wyczynem polskiej techniki.

Wiejskie Spółdzielnie Budowlane

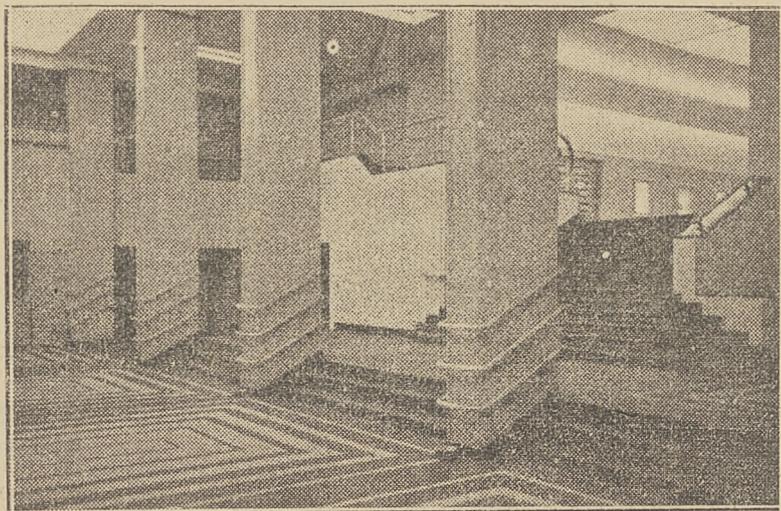
Od listopada ub. r. działa w woj. łódzkim oddział spółdzielni budownictwa wiejskiego „Samopomoc Chłopska”. Działalność spółdzielni obejmuje w chwili obecnej dostawę materiałów budowlanych w ramach akcji specjalnej odbudowy wsi po cenach komercyjnych, współpracę z agendami min. odbudowy, biurami planowania przestrzennego i Woj. Radą budowy wsi wzorowych.

Dostawy materiałów budowlanych, przeznaczonych na akcję specjalną odbudowy wsi objęły w ciągu ostatnich czterech miesięcy 7.274 tony cementu, 3.700 rolek papy,

2.575 ton wapna, 15.730 kg lepiku, 110 ton armatury kuchennych i 2.500 tys. sztuk cegieł. Znaczne ilości materiałów budowlanych dostarczono również do rozsprzedaży komercyjnej. Należy podkreślić, że jakkolwiek dostawy, rozdzielane i rozprzedawane przez gminne spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej, nie pokrywają całkowitego zapotrzebowania wsi na materiały budowlane, to jednak przyczyniają się wydatnie do przyspieszenia odbudowy zarówno specjalnej jak i normalnej wsi woj. łódzkiego, a przede wszystkim powodują znaczną obniżkę cen materiałów budowlanych na wolnym rynku.

Stolica odbudowuje się

Na zdjęciu holl kina „Palladium“ odbudowanego całkowicie przez Film Polski.

Odbudowa koksowni „Knurów“

Zdewastowane i zniszczone rabunkową gospodarką okupanta koksownia i zakłady chemiczne „Knurów“ w Knurowie, pow. rybnicki, woj. śląsko-dąbrowskie, odbudowują się w szybkim tempie, wykazując stały wzrost produkcji. Dokonano gruntownej przebudowy pieców. Zaznaczyć należy, że piece te przerabiające dziennie 250 ton węgla na różne produkty, mimo dużych trudności na skutek braku części wymiennych armatury i nieposiadania dostatecznej ilości cegieł ogniotrwałych o specjalnych kształtach i wymiarach — zostały zbudowane we własnym zakresie koksowni. We własnych warsztatach wykonano armaturę i cegły, zaś ręczną obróbkę wykonali miejscowi murarze. Dalsza rozbudowa koksowni i zakładów chemicznych „Knurów“ odbywa się w ramach „Planu Trzyletniego“, przy czym stwierdzić trzeba, że już w pierwszych miesiącach plan ten wykonano w 110 proc. Jeszcze w ciągu bieżącego roku zostanie wybudowana druga połowa poprzednio uru-

chomionej baterii pieców, tak, że już w pierwszych dniach stycznia 1948 r. koksownia przetwarzać będzie dziennie 500 ton węgla, produkując 400 ton koksu, 12 ton smoly, ponad 6 ton benzolu, 5 ton siarczanu - amonu, oraz 165 m sześć. gazu.

Wzrost stanu zatrudnienia w przemyśle węglowym

W ciągu roku ubiegłego ilość pracowników, zatrudnionych w polskim górnictwie węglowym zwiększyła się dość znacznie. Gdy z początkiem roku 1946 w przemyśle węglowym pracowało 188.418 robotników, to z początkiem roku bieżącego cyfra ta wynosiła już 223.913, z czego około 192 tysiące ludzi pracowało w samych kopalniach. Podział pracy w kopalni wygląda w ten sposób że mniej więcej dwie trzecie załogi pracują pod ziemią, a jedna trzecia nad ziemią.

Odwadnianie Żuław

Większość prac odwadniających na Żuławach ma być dokonana w bieżącym roku. Na cel ten przeznaczono 730 mil. zł. W ostatnich dwóch miesiącach pracowało 21 pomp odwadniających powierzchnię 38.840 ha. Zdolano odwodnić w tym czasie 4.230 ha, co łącznie z powierzchnią uprzednio od-

wodnioną, przywróciło rolnictwu 18.940 ha. W czasie wielkich mrozów, niektóre pompy na Żuławach Gdańskich i Wielkich nie przystosowane do pracy w takich warunkach atmosferycznych, musiały ulec zatrzymaniu. Wykorzystując niski stan wody w rzekach i morzu, zdolano w lutym po zamknięciu wrych w wałę morskim, w pobliżu miejscowości Panna przez przekop w wałę rzeki Tungi, kanały i pompy obniżyć zwierciadła wody na polderze Panna o 50 cm.

Gdynia stanie się na nowo ośrodkiem handlu bawełną

Do Gdyni przybywa w najbliższym czasie pierwszy statek brazylijski z Santos z bawełną, którą wg. planu gospodarczego sprowadzać będziemy w roku bieżącym w ilości około 80 tys. ton. W związku z tym przygotowuje się uruchomienie w Gdyni arbitrażu i przywraca się wolną strefę celną. Poza bawełną w najbliższym już czasie i inne towary zapelnia magazyny tranzytowe strefy wolnocelowej przysparzając przez to portom dochody, a gospodarstwu narodowemu dewizy.

Podpisanie nowych układów handlowych z Finlandią

W dniu 12 b. m. w Helsinkach podpisano układ dodatkowy do umowy handlowej polsko-fińskiej, zawartej w lipcu 1945 roku, a dotyczący niektórych zmian w zakresie wymiany towarowej obu krajów oraz umowę dodatkową, przewidującą zwiększenie dostaw artykułów przemysłowych, wzmian za wywóz węgla.

Wymienione układy przewidują znaczne rozszerzenie obrotów towarowych między

Polską i Finlandią. Finlandia dostarczy Polsce m. in. 4.000 domków drewnianych, ponadto celulozę, mięź i wyroby z miedzi oraz obrabiarki. Domy przeznaczone są dla robotników przemysłu węglowego. Dostawy węgla i koksu polskiego w ramach układu wyniosą 495.000 ton, do 1 lipca 1948 roku. Ponadto Finlandia będzie mogła w tym samym czasie zakupić w Polsce 375 tys. ton węgla za wolne dewizy.

Nad morze przybędzie 400 rodzin rybackich

W roku 1947 na terenie okręgu rybackiego Szczecińskiego ma być sprowadzone około 400 rodzin. W związku z tym planem osadniczym opracowano już ogólny preliminarz wydatków. Przewiduje się przede wszystkim przeprowadzenie zasadniczego remontu w 100 osadach rybackich, by rybacy po przybyciu do osiedli znaleźli potrzebne mieszkania. Na te prace remontowe przewiduje się 2 miliony zł. Niezależnie od tej sumy pomiędzy przybywających rybaków mają być rozprowadzone kredyty osadnicze w wysokości 10 milionów zł.

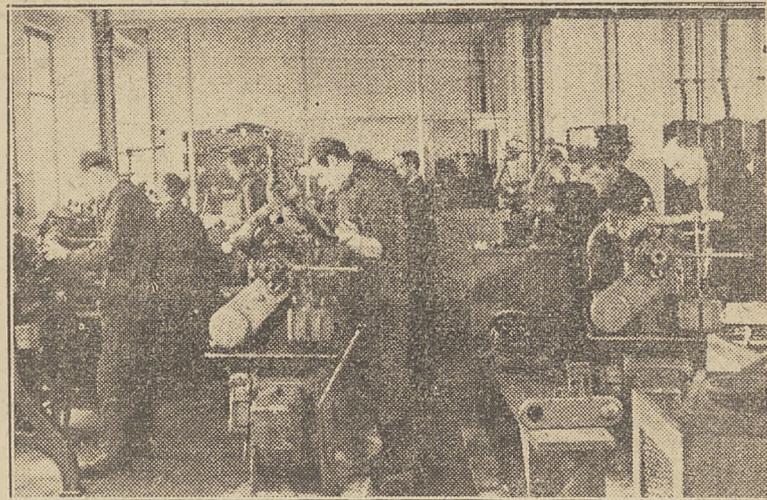
Rybacy, którzy osiedlają się na terenie ujścia Odry otrzymają również potrzebny tabor i sprzęt rybacki. Na remonty poniemieckiego taboru przeznaczona jest suma 10 milionów złotych. Za sumę tę ma być odremontowanych 100 jednostek pływających, w tym 35 kaurów. Do jednostek tych zostaną zakupione motory, w ilości 50 sztuk o sile od 8 do 25 koni mechanicznych, za łączną sumę 3,5 miliona zł.

Dla rybaków zostanie zakupione również 6 ton sieci za 4 miliony zł. Każdy rybak otrzyma sieci, jakie mu są potrzebne do wykonania jego zawodu. Łącznie cały plan osadniczy mieści się w sumie 32,5 miliona złotych.

Największa elektrownia wybrzeża

Największa elektrownia parowa na Wybrzeżu „Gródek“ zostanie w najbliższym czasie uruchomiona. Zakończy to okres trudności w dostawie prądu dla miasta i portu, jak również do szeregu miejscowości Wybrzeża. Elektrownia posiadać będzie dwie sprowadzone ze Szwecji turbiny o mocy 10 tys. HP każda. Jedna z nich została już zmontowana. Całość urządzenia „Gródka“ kosztować będzie ponad 200 milionów zł.

W fabryce przyrządów optycznych

Państwowe Zakłady Optyczne w Warszawie pracują już normalnie. Na zdjęciu fragment hali gdzie mieszczą się precyzyjne ostrzałki

Oto wycinek z naszej pracy — kilka z setek innych osiągnąć kraju w ostatnim czasie.

Kiedy Ty — Rodaku na przymusowej emigracji — staniesz do dzieła wspólnej odbudowy?

Kraj Cię wzywa!

PRZED WIOSENNYM SIEWEM

Po surowej, wielkonięczej zimie nadchodzi wiosna. Pękają lody na rzekach, topnieje i wsiąka w glebę śnieg na polach — zbliża się czas orki i zasiewów wiosennych.

Na terenie całej Polski przygotowania do wiosennych prac siewnych idą całą parą.

Na Ziemiach Odzyskanych przewiduje się wykorzystanie pod uprawy wiosenne 2 milionów hektarów, z czego 1.600.000 ma przypaść na gospodarstwa indywidualne, a 400.000 na majątki państwowe.

Jeśli do ogólnej liczby planowanego areału rolnego dodamy 1.200.000 ha znajdujących się pod zasiewami ozimymi, otrzymamy imponującą cyfrę 3.200.000 ha. Przypuszczalnie tyle ziemi na Zachodzie powinno być wykorzystane pod uprawy w roku gospodarczym 1946 — 1947.

Okolo 8.000 traktorów wyjdzie niedługo w pole. Spodziewane jest nadejście w najbliższych dniach 3.000 nowych traktorów UNRRA.

Okolo 1.000 traktorów przeznaczono do użytku drobnej własności rolnej na Ziemiach Odzyskanych, 200 traktorów przejmie Związek Samopomocy Chłopskiej, a większość pozostałych pracować będzie w państwowych majątkach ziemskich.

Ilość posiadanych do dyspozycji nawozów fosforowych i potasowych jest obecnie dwukrotnie, a azotowych o 30 proc. większa, niż w roku ubiegłym.

W dniu 1 marca znajdowało się w terenie 226 tys. ton nawozów. Remanenty z sezonu jesiennego dotyczą głównie soli potasowych, które na jesieni nie znajdowały zastosowania. Do 1 marca przemysł krajowy wysłał 168 tysięcy ton nawozów. Przewiduje się, że do końca marca będzie wysłał jeszcze 51 tysięcy ton.

Oprócz tego, z importu otrzymany przypuszczalnie przed rozpoczęciem siewu 56 tys. ton nawozów, w tym 30 tys. ton soli potasowych z reparacji.

Przyznany kredyt dla drobnych rolników na zakup nawozów sztucznych w wysokości 120 milionów zł, rozprowadzany jest obecnie w terenie. Z kwoty tej 70 milionów przeznaczono dla drobnych rolników na Ziemiach Odzyskanych, a 50 milionów dla ziem dawnych.

Oto niektóre dane, dotyczące poszczególnych województw.

Na terenie woj. krakowskiego rozprowadzono dotychczas 13.000 ton nawozów sztucznych oraz pewną ilość maszyn i narzędzi rolniczych. Przy rozdziale uwzględniono powiaty najbardziej potrzebujące. Obecnie przystępuje się do rozprowadzenia kredytu siewnego i nawozowego w wysokości 34 milionów złotych. Podziału kredytów na powiaty dokonano w zależności od ich stanu gospodarczego. Większe sumy przyznano powiatom podgórnym i przyczółkowym.

Na Dolnym Śląsku, w tegorocznej wiosennej akcji siewnej z pomocy w materiałach siewnych korzystać będą osadnicy 27 powiatów, pozostałe 6 są samowystarczalne. Do rozdziału dla rolników przeznaczono 10.400 t. ziarna siewnego zbóż, 2.600 t. roślin strączkowych i innych nasion oraz 12.000 t. ziemniaków. Przewiduje się uzyskanie okolo 10.000 t. zboża siewnego z pożyczki, zaciągniętej przez rolników na skrypty dłużne. Oprócz tego Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, przyznało dla woj. wrocławskiego na kredyt siewny 17 milionów zł oraz zagwarantowało przydział 8.000 t. nawozów sztucznych.

W woj. śląsko-dąbrowskim rozpoczęto przygotowania do wiosennej akcji siewnej. Wojewódzki Związek Samopomocy Chłop-

skiej w Katowicach, sprawdza remanenty nawozów sztucznych, pozostałych w powiatach z okresu jesiennego. Na zakup nawozów na okres bieżący ZSChL otrzymał kredyty w wysokości 21 milionów złotych, co umożliwi rozprowadzenie nawozów na warunkach kredytowych.

Trwają również prace przy remoncie traktorów. Naprawy wymaga okolo 100 maszyn. W niektórych powiatach organizuje się kursy traktorzystów.

Pomorze Zachodnie. W roku 1945 ziemia orna województwa szczecińskiego nie została całkowicie wykorzystana. Nie było siły roboczej, brakło siły pociągowej, oprócz tego nie było nasion. Wiosna roku 1945 zasiano ogółem 187.000 ha zbóż jarych i kultur technicznych.

Już wiosną roku 1946 obszary zasiewów znacznie się zwiększyły. Zasiano 280.000 ha zbóż jarych i 120.000 ha kultur technicznych.

Rząd udzielił dużej pomocy chłopom-przesiedleńcom. W roku ubiegłym na polach województwa szczecińskiego pracowało 700 traktorów i 37 tys. koni.

W porównaniu z wiosną 1946 roku w obecnej wiosennej akcji siewnej obszar zasiewów zbóż i kultur technicznych zwiększył się do 500.000 ha.

Chociaż większość gospodarstw chłopskich została zaopatrzona w nasiona, Ministerstwo Ziemi Odzyskanych dodatkowo przydzieliło chłopom 19 tys. ton zbóż jarych i 36 tys. ton ziemniaków.

Przemysł dla wsi

Szło o to, aby przy pomocy aparatu spółdzielczego „Społem” i aparatu Państwowej Centrali Handlowej doprowadzić na wieś najpotrzebniejsze jej towary po cenach zgóry wyznaczonych i jednolitych dla całego kraju. Towary powinny trafić do rolnika przez spółdzielcze placówki wiejskie.

*

W ramach akcji „Przemysł dla wsi” w okresie 1945 — 47 r. przemysł winien dostarczyć wsi lowarów na sumę okolo 35 miliardów złotych, zaś do dnia 31 grudnia 1946 r. wieś miała otrzymać zgodnie z planem — różne towary za 12 miliardów złotych. Trzeba stwierdzić, że akcja ta została przez unarodowiony przemysł całkowicie wykonana. Do 1 stycznia 1947 r. przemysł przeprowadził za pośrednictwem „Społem” i P. C. H.:

towarów włókienniczych	5.041.000.000 zł
nawozów sztucznych	1.218.000.000 „
artykułów żelaznych	625.000.000 „
materiałów budowlanych	250.000.000 „
artykułów chemicznych	218.000.000 „
materiałów papierniczych	100.000.000 „
materiałów opałowych	122.000.000 „
materiałów pędnych (nafta, benzyna, smary	525.000.000 „

Ogółem na sumę 8.099.000.000 zł.

oraz za okolo 5 miliardów złotych dostarczono wsi towary monopolowych (zapalki, wódka, papierosy, drożdże), co łącznie wynosi okolo 13 miliardów złotych, t. j.

Polacy z Jugosławii w Bolesławcu

Jest na Dolnym Śląsku w powiecie bolesławieckim wioska o nazwie Parycz, mała wioszczyzna, ogółowi prawie że nieznaną, odległą o 34 km. od niemieckiej granicy. Znałem się tu przypadkowo, co w następstwie pozwoliło mi stać się odkrywcą.

Pamiętacie miniony okres mrozów i obfitych opadów śnieżnych, kiedy pociągi, wśród zasp śnieżnych, często przystawały na parę „bitych” godzin w najnieodpowiedniejszych dla podróznego miejscach. Takim miejscem dla mnie był właśnie Parycz. Znużony długim postojem wyszedłem z dworca na szosę i pierwszym kogo ujrzałem, był Jugosłowianin. Widziałem

ich zresztą w r. 1944, kiedy to będąc na froncie jeszcze w składzie jednostki bojowej, odbiliśmy z rąk Niemców obóz jeńców wojennych pod Jastrowem, złożony z Jugosłowian. Byli bardzo mili, umundorowanie i dystynkcie podobne mieli wojskom radzieckim i nawet po rosyjsku dobrze mówili. Gdy w Paryczu ujrzałem podobnego osobnika odrzuciłem go po rosyjsku:

- A cóż wy tu jeszcze robicie?
- Przepraszam, ale ja po rosyjsku nie rozumię — odpowiada mi Jugosłowianin czystą polszczyzną.
- Jak to, pan jest Polakiem?
- Tak, mimo, że nie urodzony w Polsce, ale Polak.

Po chwili siedzieliśmy już w ciepłym pomieszczeniu, a mój Jugosłowianin opowiadał dzieje własne, które zarazem są historią 17 tysięcy jemu podobnych, którzy załadnili bolesławiecki powiat.

— Ja i wielu innych, którzy dziś tu w Paryczu żyjemy i pracujemy, wywodzimy się z tych, którzy 50 lat temu wycemigrowali za chlebem do obcych krajów — rozpoczął opowiadanie mój rozmówca. — Oj-cowie nasi zabrnęli do Jugosławii, gdzie życzliwie ich przyjęto. Dostali działki lasu, które po wykarczowaniu zmienili w urodzajną glebę i żyli szereg lat w dostatku i spokoju.

Wybuchła wojna, a w końcu Niemcy wtargnęli i do Jugosławii. Polacy, w obronie bratniego narodu, chwycili za broń i wstąpili do partyzantki marszałka Tito. Inicjatorem i twórcą pierwszego polskiego batalionu partyzanckiego w Jugosławii był obecny starosta Bolesławca kpt. Kumosz

Jan. Początkowo, (zn. od dnia 25 marca 1944 r. było nas nie wielu, bo zaledwie 300 ludzi. Później batalion nasz wzrosł do liczby 3000. W tej liczbie są i kobiety. Jest jedna z tych dzielnych partyzantek, obecnie stateczna gospodyni na własnym gospodarstwie Dalecka, która dwa lata przeżyła w partyzantce.

Tam, w dalekiej Jugosławii walczyliśmy również o Polskę. Przyczyniliśmy się właśnie do wzięcia miast Prnawor, Banialuka, Derwanta, Zenica i inn. Okolo 500 partyzantów polskich złożyło życie w tych walkach. Ci, którzy przeżyli, wrócili dziś do Polski. To właśnie my. Nazywają nas tu Jugosłowianami, dzięki mundurom, które nosimy.

Oto krótka historia jugosłowiańskich Polaków. Dziś załadnili dni gęsto bolesławiecki powiat uprawiają rolę, odbudowują wieś i miasta, trzymają straż na rubieżach Rzeczypospolitej. Oto jeszcze jeden dowód, jak wielce różni się nasza Polska od tej dawnej. Gdy kiedyś Polacy opuszczali kraj w poszukiwaniu chleba i zarbku, to dziś wracają doń z wszystkich stron. Niekiedy wracają dopiero pokolenia tych, którzy kiedyś Polskę opuścili, tym niemniej jest to objaw dodatni, świadczący o wielkim przywiązaniu do wszystkiego co polskie i zrozumieniu doniosłych zmian, jakie w powojennej Polsce zaszły.

Nie żałuję, że opuściłem pociąg. Stałem się odkrywcą. Odkryłem ludzi o duszach i sercach Polsee oddanych, odkryłem tych, którzy o Polskę na obcej ziemi walczyli, a dzisiaj pracują w kraju, jako współgospodarze wielkiej Ojczyzny naszej.

Z. W.

350 milionów dolarów dla Polski, Włoch Austrii, Węgier i Grecji

Komisja spraw zagranicznych w Izbie Reprezentantów uchwaliła projekt ustawy udzielenia pomocy państwowym zniszczonym przez wojnę w wysokości 350 milionów dolarów. Suma ta zostanie podzielona między Polskę, Włochy, Austrię, Węgry, Grecję, i prawdopodobnie Chiny.

Dalsze ulgi dla jeńców niemieckich w Wielkiej Brytanii

Minister wojny Bellenger, zawiadomił parlament o dalszych ulgach dla jeńców wojennych.

W przyszłości jeńcom wolno będzie uczęszczać do domów prywatnych bez uprzedniego zezwolenia komendantów.

Będą oni również mogli odwiedzać mecze piłkarskie i inne imprezy sportowe na zaproszenie władz lokalnych. Specjalne odznaki jeńców wojennych będą stopniowo znoszone.

Z. P.

LIST BEVINA DO STALINA

w sprawie 50-letniego sojuszu między ZSRR i W. Brytanią

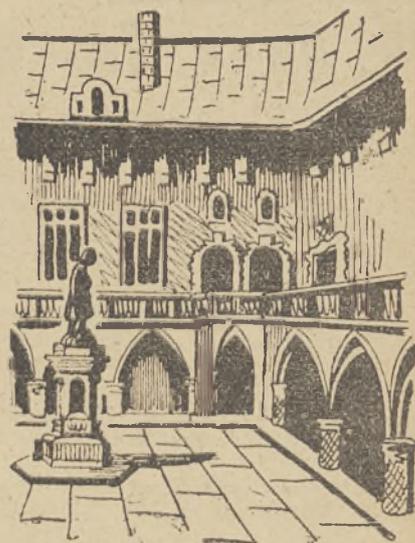
Bevin wysłał do Stalina pismo stwierdzające, iż gotów jest rozpocząć rokowania w sprawie odnowienia układu brytyjsko-radzieckiego zawartego przed zakończeniem wojny.

Bevin zapytuje, w jakiej formie Stalin pragnąłby rokowania te prowadzić, czy osobiście, czy też Bevin miałby zwrócić się do Mołotowa.

Strona brytyjska proponuje, by układ zawarty był na lat 50 i aby w nowej swej redakcji uwzględniał Kartę Narodów Zjednoczonych.

SZKOŁA POLSKA

Audycje dziecięce w Polskim Radiu

Zofia Tatarkiewicz z dziecięcym zespołem przed mikrofonem Polskiego Radia

Projekt wyszkolenia młodzieży w szeregach L. M. na rok 1947

L. M. organizuje w tym roku szereg kursów żeglarskich i rybackich. W marcu w Postomiu przypada dalszy ciąg kursu teoretycznego rybackiego dla uczestników oraz dla mieszkańców Postomina. Równolegle prowadzony będzie metodą gospodarczą remont jachtu „G. Zaruski”. W Postomiu d. c. zapoznawczego kursu rybackiego. W maju — rejs na jachcie „Gen. Zaruski” do Holandii, Belgii, Francji. Rejs przeszłoli 20 instruktorów dla ośrodków L. M. W tymże miesiącu nastąpi wyjazd grupy żeglarzy do Farosund, celem przejęcia stoczni i sprawa dzenia jachtu „Dar Żoliborza”.

W czerwcu w Ośrodkach Zarządu Głównego — Postomiu, Łuczany, Kruszwica od będą się kursy żeglarsko - zapoznawcze dla młodzieży pracującej. W Postomiu wyszkołi się 300 osób, w Łuczanych — 200, w Kruszwicy — 200. W tymże miesiącu w Gdyni odbędą się regaty modeli pływających dla młodzieży kół szkolnych z całej Polski.

W lipcu rozpoczną się kursy dla młodzieży szkolnej i akademickiej. W Postomiu przeszkołi się grupę 20 Jugosłowian na zasadzie wymiany, odbędzie się specjalny kurs zapoznawczy - żeglarski dla dziennikarzy, klubu sprawozdawczego morskich oraz dziennikarzy Wybrzeża.

Polak — współredaktorem międzynarodowego organu akademickiego

W Pradze wydawany jest miesięcznik ilustrowany „Etudiants du Monde”, organ międzynarodowej organizacji studenckiej, której zadaniem jest międzynarodowe zbliżenie młodzieży i wymiana studentów między krajami dla celów naukowych i turystycznych.

Współredaktorem pisma jest Polak, W. Góraleczyk, studiujący na uniwersytecie w Pradze.

Wojciech Góraleczyk współpracował w ubiegłym roku z red. „Repatrianta”.

W sierpniu — w Postomiu kurs żeglarski dla grupy 20 plastików marynistów.

We wrześniu — kursy żeglarskie dla młodzieży akademickiej i pracującej: Postomiu — 150 osób, Łuczany — 100, Kruszwica — 100. W Kruszwicy — regaty dla instruktorów i absolwentów kursów żeglarskich L. M. W połowie września — początek 7-mio miesięcznego rejsu na jachcie „Gen. Zaruski” do Jugosławii.

W świetlicy

Świetlica Warszawskiego Centralnego Ośrodka Kulturalno - Artystycznego, gdzie młodzież stolicy spędza godziny po pracy

RUCH BIBLIOTECZNY

Miejska Biblioteka Publiczna w Gdyni jest jedną z najpoważniejszych czytelni na Pomorzu. Księgozbiór Biblioteki liczy obecnie 8.728 tomów. Z książek tych korzysta blisko 2.000 czytelników. Dla ułatwienia korzystania z Biblioteki powstała jej filia w Obłuży, obsługująca również Oksywie. W roku bieżącym powstaną filie w Orlo-

W dniu 17 marca b. r. nastąpiło otwarcie 4-letniego Studium Stomatologicznego na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Wrocławskiego, które posiadać będzie 4 katedry, z czego 3 zostały już obsadzone. Na pierwszy i drugi rok przyjętych będzie 160 słuchaczy. Dla niezamożnych przewiduje się 30 stypendium.

Oprócz Studium Stomatologicznego powstaje równocześnie Liceum Techniczno-Dentystyczne z internatem na 50 osób. Ma ono na celu przygotowanie młodzieży na Studium Stomatologiczne.

W celu dostarczenia szpitalom i przychodniom fachowej pomocy, organizuje się równocześnie 2-letnią szkołę asystentek technicznych. Szkoła ta posiadać będzie trzy działy: radiologii, fizykoterapii i działy asystentek dentystycznych. Szkoła ta posiadać będzie internat na 100 osób.

Oprócz Studium Stomatologicznego powstaje równocześnie liceum Techniczno-Dentystyczne z internatem na 50 osób. Ma

ono na celu przygotowanie młodzieży na Studium Stomatologiczne.

W chwili obecnej powstaje przy P. C. K. szkoła pielęgniarstwa, do której dla dotychczasowych pielęgniarzek, nie posiadających cenzusu, zorganizuje się w najbliższym czasie kurs przygotowawczy. Nauka w szkole pielęgniarstwa i internat są bezpłatne, zaś kandydatki na kurs przygotowawczy umieszczone będą w bursie na koszt opieki społecznej, Ligi Kobiet lub podobnych instytucji.

W celu dostarczenia szpitalom i przychodniom fachowej pomocy, organizuje się równocześnie 2-letnią szkołę asystentek technicznych. Szkoła ta posiadać będzie trzy działy: roentgenologii, fizykoterapii i działy asystentek dentystycznych. Szkoła ta posiadać będzie internat na 100 osób.

Przystąpiono również do zorganizowania jednorocznej szkoły piastunek, która mieścić się będzie przy klinice pediatricznej, w gmachu miejskiego szpitala dziecięcego. Do szkoły tej przyjmowane będą dziewczęta po malej maturze.

Z Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi

Wyższa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi posiada wśród innych wydziałów jedyny tego rodzaju w Polsce Wydział Przemysłu Rolnego, który powstał z inicjatywy obecnego dziekana prof. Izdebskiego. Zadaniem Wydziału jest kształcenie inżynierów - fachowców, wyspecjalizowanych w takich gałęziach przemysłu rolnego, jak browarnictwo, gorzelnictwo, cukrownictwo

itd., oraz stworzenie nowych kadr fachowców tego rodzaju, których brak w kraju dawał się odczuć dotkliwie już przed wojną.

Kurs nauki na Wydziale jest trzyletni. Przyjaci na podstawie egzaminów konkursowych słuchacze tego Wydziału będą mieli możliwość specjalizowania się po dwóch latach studiów w jednej z wybranych dziedzin. Program przewiduje podział na sekcje: cukrowniczą, przemysłu fermentacyjnego, drożdżarstwo, gorzelnictwo, piwowarstwo, przetwórstwa mięsno - rybnego i przetwórstwa warzywniczo - owocowego. Wydział posiada 11 samodzielnych katedr.

Wydział posiada 140 słuchaczy na 1-ym roku i 90-u na 2-im roku studiów. Po wejściu w życie przygotowanej już przez czynniki rządowe ustawy o tytule inżyniera i nadaniu Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi praw akademickich, absolwenci Wydziału Przemysłu Rolnego korzystać będą ze wszystkich uprawnień, otrzymując zarówno tytuły inżyniera przemysłu rolnego, jak i magistra nauk technicznych.

Słuchacze Wydziału przebywają w okresie letnim na praktyce wakacyjnej w zakładach przemysłowych, należących do poszczególnych zjednoczeń „Społem” oraz w majątkach państwowych, aby otrzymać praktyczne przygotowanie do obecnego i przyszłości placówek w tych zakładach.

Studenci szwajcarscy w Polsce

Do Warszawy przybyli przedstawiciele Narodowej Unii Studentów Szwajcarskich Joseph Fassler i Marcel Clivaz oraz prof. uniwersytetu we Fryburgu, Konstanty Regamay. Goście zwiedzają ośrodki akademickie, aby zapoznać się z potrzebami studentów polskich w związku z planowaną przez studentów szwajcarskich pomocą materialną.

Prof. Regamay omówi ponadto z przedstawicielami nauki polskiej i Min Oświaty potrzeby polskich zakładów naukowych.

WIECH

„Niech Oleś to puści“

Zdawaloby się, że odwieczny konflikt zięcia z teściową przeszedł już dawno do anegdoty z „sivą brodą“. Coraz częściej daje się słyszeć o wypadkach, że młody człowiek zaczyna bywać w celach matrymonialnych u córeczki, a skończy się wszystko cywilnym ślubem z chodzącą na takich samych wiśniowych kolurnach, w takiej samej do kolan garsonce, mamusią. A jednak bywają jeszcze na świecie klasyczne teściowe, wojujące z zięciami i to właśnie z powodu ślubu cywilnego. Ale niech mówią strony.

— To było, proszę wysokiego, tak — wyjaśnia młody człowiek w brązowej unrowskiej jodelce, pan Aleksander Mrówka, oskarżony o pobicie teściowej, pani Melanii Skubiszewskiej, za pomocą gaśnicy przeciwpożarowej systemu „Strażak“ w jednym z kin stołecznych.

— Mamusia żony, ta właśnie dana pani Skubiszewska, nie uważa, proszę Sądu Wysokiego, reformy rolnej stanu małżeńskiego i uparła się, że ślub w parafii ma być wpieryw, a w magistracie polem. Ja tam znowuż jestem neutralny i o kwestie formalne mnie się nie rozchodzi tylko o te sprawy. dożgonne miłość małżeńska. To też, jak się okazało, że w parafii zapowiedzie jeszcze nie wyszli, a w magistracie śluby mogą podrożyć, no bo

rzeczywiście o wiele tramwaje zdrożeli, elektryczność zdrożała, gaz tylko palrzeć jak pojedzie w górę, mówię do narzeczonej: Chodź, Zosia, najpierw zalatwić w magistracie. No i ma się rozumieć poszliśmy. Podpisaliśmy się w księżce, ten ów magistracki a la ksiądz pieczętkie przyłożył, no i jadziem na wesele.

— Ale co pan opowiada? To zajęcie miało miejsce nie w magistracie, ani na weselu, tylko w kinie.

— Ale na weselu się zaczęło. Dlatego też detalicznie wszystko, co jak było, muszę zaznaczyć. Nie mogę powiedzieć, przyjęcie pani Skubiszewska urządziła niegorsze, gości było dwadzieścia par osób, gramofon dwu sprzęnowy, czyli wesele, można powiedzieć, formalne. Tylko, że jak o trzeciej w nocy wzięłem swoje małżonki pod rączki i zamiarowałem się udać do kuchni na tzw. spożyczek, mamusia żony łap za klamki i nie puszcza. „Po mojem trupie“ — mówi — „najpierw do parafii, a potem do kuchni!“

I nie wypuściła nas. Nie dosyć nam: sak i sztywniak — mnie wręczyła i razem z gośćmi kazala iść do domu. „Kawaler jesteś Oleś, a Zosia za paniemkce“.

Ślub w parafii był dopiero za tydzień. Przez siedem dni w charakterze

narzeczonego ze swoją żoną chodzilem, bo teściowa stale i wciąż nas pilnowala.

Do rozmowy się wtręcała. Jak zaczęliśmy rozmawiać o dzieciach, nie dala. „Swinia, nie kawaler“, zaznacza, z panienką o takich rzeczach mówi. To samo się dotyczyło łóżka, koldry a nawet jaska.

To też jak się nam udało czwartego dnia sam na sam do kina wybrać i jak się ściemniło wzięłem żonę za rączki, a tu słyszę za nami: „Niech Oleś to puści“. Był to głos mamusi. No to ma się rozumieć wyszłem z nerw, zerwałem ze ściany pożarowe śmigusówki, bo nic innego nie było pod ręką i szlukałem mamusię w kapeluszu.

Sikawka ma się rozumieć zaczęła pracować pełnem gazem, pół sali zalała, zaniem się udało ją zalamować. Będę miał o to drugą sprawę. Ale kto na swoim miejscu byłby inny? Dlatego proszę o niewinny wyrok.

Jakkolwiek zeznająca następnie p. Skubiszewska oświadczyła, że nie była to wcale rączka, i że jako matka czuła się w obowiązku do ostatniej chwili czuwać nad córką, sędzia popatrzył ze współczuciem na pana Mrówkę i skazał go tylko na sto złotych grzywny.

WIECH

L O D Y R U S Z Y Ł Y

W okolicach Krakowa woda podnosi się z godziny na godzinę. W nocy z 18 na 19 bm. nastąpiło gwałtowne ruszenie lodów między Sandomierzem a Dęblinem. Tworzące się zatopy spowodowały w okolicy Rostowa Polanowskiego przelanie się wody przez wały ochronne.

W Puławach lód ruszył dn. 19 III. o godz. 7. podnosząc się ok. 3 m ponad stan przeciętny. Mimo zacietej obrony most drogowy został poważnie uszkodzony. Około południa woda i lód przerwały 3 przeszła mostu, pozostałe są nadal w niebezpieczeństwie.

W Dęblinie lody ruszyły dn. 19 III. Utworzył się groźny zator, wskutek zagrozenia rzeki woda z Wisły cofa się do Wieprza.

Do akcji przeciwpowodziowej, prócz saperów, wezwano lotnictwo, które bombardując lód na rzekach, umożliwia spływanie zatorów.

W WARSZAWIE

W Warszawie alarm powodziowy ogłoszony został dn. 19 III. w południe. Gwałtowne ruszenie lodów nastąpiło w czwartek. Stan wody w Warszawie podniósł się od godz. 6 rano do 12 w południe o 2 metry. Na górnej Wiśle i jej opływach względny spokój.

Bez przerwy saperzy i wzmocniona grupa obsługi mostów pracowali przy wysadzaniu lodów powyżej i poniżej mostu wysokowodnego, przy oczyszczaniu z lodu filarów i izbie mostu wysokowodnego oraz przy naprawach drobnych uszkodzeń izbie wskutek natarcia wielkiej masy lodu.

SYTUACJA NA SANIE

Na Sanie zator, posuwający się spod Leżaniska, zmył most drogowy w Krzeszowie oraz uszkodził kilka innych.

SYTUACJA NA WIEPRZU

Wobec gwałtownego przyboru wody na rzece Wieprz i posuwającej się z dużą szybkością spiętrzonej kry lodowej zachodzi obawa uszkodzenia wielu mostów.

Z ostatniej chwili

Dn. 20 bm. w godzinach rannych olbrzymia fala kry zerwała w Warszawie most wysokowodny i kolejowy. Przybór wody był tak gwałtowny, że żadna akcja nie była w stanie zapobiec katastrofie.

SYTUACJA NA ODRZE

Krytyczna sytuacja panuje obecnie na środkowym odcinku Odry.

Woda na środkowym odcinku rzeki Odry ciągle wzrasta. Lody ruszyły. Przy wszystkich mostach drogowych i kolejowych powstają zatopy lodowe. W szczególności jest bardzo ciężka walka z usuwaniem tworzących się zatorów w miejscowości Miłkowie. Na odcinku Uniejów — Kolo tworzą się zatopy. Na Warcie od Ko-

mina do Sreniu, poziom wody zbliża się do stanu alarmowego.

Wieczorem, dnia 18 bm. woda spiętrzona tym zatorom przerwała lewobrzeżny wał na Prośną. W zalewie znajdują się wieś: Nowa Wieś i Robaków. Na górnej Prośnej woda niezauważnie opada, natomiast przez Kałisz przechodzi kulminacyjna fala powodziowa, która zagraża podmyciem niektórych mostów drogowych i wałów ochronnych.

Oliarność Polaków w Niemczech

(Korespondencja ze strefy brytyjskiej)

Po słynnej mowie stuttgartskiej Byrnesa, w której b. minister spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych zaatakował nasze granice zachodnie na Odrze i Nisście — wszyscy Polacy w Niemczech bez względu na swoje przekonania, bez względu na to, czy wracają do Kraju, czy nie, wystąpili przeciwko tej mowie ostro, zdecydowanie i jednomyślnie.

Posyłały się zbiorowe protesty, rezolucje, drukowane listy na łamach prasy krajowej, w których dali oni wyraz przywiązania do ziemi ojczystej.

W tym momencie ustaly wszelkie spory i waśnie polityczne. Uświadomilo sobie, że Polski trzeba bronić wszędzie: i w Kraju i poza jego granicami.

Polacy w Niemczech poczuli się wówczas jak pasażerowie wspólnego okrętu. Mogli się nie lubić, ale gdy poczuli, że okretowi na którym jadą, grozi niebezpieczeństwo, zjednoczyli się w wspólną chęć obrony.

Jest to fakt niezmiernie pocieszający i należy zeń wyciągnąć odpowiednie wnioski. Polacy w Niemczech zrozumieli wówczas, że ich związek z Krajem, z ziemią jest silniejszy ponad wszystko. Ze tej siły nie przekreśli oderwanie się od Kraju, nie przekreśli jej wykalifikowana emigracja.

Przeciwnie: im dalej od Kraju, im dalej od jego granic, tym silniejsze niepokoję sumienia, tym boleśniej odczuwana łączność z nim. Mówilo się i pisało niejednokrotnie, że Polacy w Niemczech błądzą. Nie — że zblądzi. Ale właśnie — błądzą, szukają drogi, klucza. Dowodem, że całkowicie nie zblądzi, jest nie tylko zdecydowana wola obrony zachodnich granic Polski, ale stała pomoc, jakiej udzielają swojej zniszczonej Ojczyźnie.

Żadne akcje przedsięwzięte w Kraju nie pozostały bez echa na wychodźstwie. Polacy w Niemczech natychmiast poklewywali każdą inicjatywę krajową. Na wszelkie możliwe sposoby przyczyniali się i przyczyniają się w dalszym ciągu do odbu-

dowy życia w Polsce. Sypały się dobrowolne datki na odrodową Stołicy, na pomoc zimową, na zagospodarowanie ziem zachodnich itp.

Do dnia 15 lutego br. wpłynęło do kraju ogółem 267 878,82 marek.

Poszczególne pozycje przedstawiają się następująco:

Na Fundusz Odbudowy Warszawy i Kraju	RM 158.363,62
Na Pomoc Zimową	1.575,—
Na Daninę Narodową	95.082,45
Na Wojsko Polskie	1.407,75
Na Dzieci w Polsce	5.450,—
Na Skarb Narodowy	5.000,—

Oto cyfry, które dają świadectwo oliarności Polaków w Niemczech.

A trzeba dodać, że ludzie ci są na ogół biedni. Nie mają żadnej własności, nie pracują.

Polacy w Niemczech stoją obecnie na rozdrożu. Około 120 tysięcy naszych obywateli w strefie brytyjskiej stało wobec zagadnienia pracy u Niemców i dla Niemców. Ostatnie zarządzenia władz okupacyjnych mówią o tym jasno i niedwuznacznie. Niemieckie urzędy pracy (Arbeitsämter) rozpoczynają już rejestrację zdolnych do pracy Polaków. Czym to pachnie — wie każdy z nas. Nie ma potrzeby o tym pisać.

Z drugiej strony ostatnie oświadczenia czynników rządowych w Kraju dają szeroką szansę powrotu i pracy dla wszystkich na własnej polskiej ziemi.

Która z tych możliwości wybiorą Polacy w Niemczech?

Many prawo przypuszczać, że ludzie, którzy tak ofiarnie bronią interesów Polski i tak czynnie przyczyniają się do jej odbudowy, zrozumieją, która z tych dróg będzie dla nich lepsza.

A zrozumienie stwarza tylko jedną drogę: drogę powrotu do Kraju, pracy i dobrobytu.

Jan Koprowski

KRONIKA SPORTOWA

ŚLĄSK ROZPOCZĄŁ SEZON PIŁKARSKI

Dzięki sprzyjającym warunkom atmosferycznym w ub. niedzielę odbyła się na Śląsku szereg ciekawych spotkań piłkarskich. Wielką niespodzianką stanowiły porażki dwóch kandydatów na wejście do ligi, a to WMKS katowickiego, który przegrał z Baildonem 4:0 i RKU Sosnowiec, które z kolei uległo RKS Będzin 7:2.

Wyniki innych spotkań przedstawiają się następująco: Ruch Wielkie Hajduki — Czarni Chropaczów 4:1 (1:0), HKS Szopienice — TS Huta Pokój Nowy Bytom 1:0 (0:0), Kresy Chorzów — RKS Śląsk Świętochłowice 3:2 (1:1), ZZK Katowice — Sarmacja Będzin 8:3 (3:0), KS Zjednoczenie Zabrze — Pogoń Zabrze 1:2 (0:1), Orzeł — Polonia Piekary 1:2 (1:2), AKS Chorzów — RKS Chorzów 5:0 (2:0).

Z WALK O DRUŻYNOWE MISTRZOSTWO POLSKI W BOKSIE

Ostatnia niedziela walk bokserskich u góry tabeli nie zmieniła.

W pierwszej grupie nadal prowadzi KS Grochów — Warszawa, a w drugiej LKS.

LKS mistrzostwo swej grupy ma w kieszeni. Grochów natomiast musi stoczyć jeszcze ciężką walkę z gdańskim MKS-em, który kroczy na 2-gim miejscu i poważnie zagraża ósemce Warszawy. Zeszłoroczny mistrz Warta po fatalnym starcie ruszyła do finiszu i wywindowała się na 3 miejsce spychając na 4-le KS Zjednoczenie z Bydgoszczy.

Wyniki spotkań z ubiegłej niedzieli.

Grupa I-sza:	
Warta — Zjednoczenie	10:6.
MKS — PKS	11:5.
Grochów — Wisła	11:5.
Grupa II-ga:	
Batory — CKS	16:0
HCP — Lublinianka	9:7

KOSZYKARZE MOBILIZUJĄ SIŁY NA PRAGĘ

W dniach 9 — 23 kwietnia zorganizowany zostanie w Warszawie obóz koszykarzy, celem wyłonienia reprezentacji na mistrzostwa Europy w Pradze. Do obozu powołano z AZS Warszawa — Malaszewskiego, Uiatowskiego, Bartosiewicza, Jaźnickiego, Popiolka; z Wisły — Kowalówkę i dr. Stokę; z KKS Poznań — Jarczyńskiego, Orzechowskiego, Kolańskiego; z Warty — Malysiaka, Iwanowa, Dylewiczę.

Równolegle zorganizowany zostanie obóz koszykarek złożony z 24 zawodniczek, z czego 14 stanowi trzon reprezentacji a 10 narybek.

POSZUKUJE SIĘ TRENERÓW PIŁKARZY

W związku z wielką akcją przygotowującą do Igrzysk Olimpijskich PZPN poszukuje trenerów i instruktorów piłkarskich. W tym celu zwrócił się do okręgów z prośbą o nawiązanie kontaktu z czołowymi piłkarzami, którzy nie biorą już czynnego udziału, a chcieliby zająć się instruowaniem młodszych swych kolegów.

MECZ BOKSERSKI POLSKA — SZWECJA

27 marca reprezentacyjna ósemka Polski rozegra w Łodzi mecz z reprezentacją Szwecji, a 30 marca w Gdańsku. Ta sama drużyna Szwecji wystąpi w Gdańsku pod nazwą Szwecji Północnej. Przeciwnikiem jej będzie reprezentacja Polski Północnej.

Składy drużyny polskiej są następujące:

Na mecz w Łodzi: Bazanik — Śląsk (Stasiak — Łódź), Grzywoz — Śląsk, (Czarnecki — Łódź), Woźniakiewicz — Łódź, (Czortek — W-wa), Gorączniak — Poznań, (Skierka — Wybrzeże), Olejnik — Łódź (Wikliński — Pomorze), Kłoczyński — Warszawa, (Nowara — Śląsk), Szymura — Poznań, (Lick — Wybrzeże), Klimecki — Poznań, (Niewadził — Łódź).

Na mecz w Gdańsku: Sowiński — Wybrzeże, (Stasiak — Łódź), Czarnecki — Łódź, (Sobkowiak — Warszawa), Antkiewicz — Wybrzeże, (Skierka — Wybrzeże), Chychla — Wybrzeże (Wikliński — Pomorze), Sobczak — Poznań (Nowara — Śląsk), Szymura — Poznań (Lick — Wybrzeże), Niewadził — Łódź (Klimecki — Poznań). W nawiasach podaliśmy nazwiska rezerwowych.

Neutralnym sędzią punktowym na mecz ze Szwedami będzie sędzia czechosłowacki. W ringu prowadzić będzie walki Kubiak z Łodzi, na punkty Szwed, Czech i Plewicki z Warszawy.

W Gdańsku na ringu zobaczymy Malaszewskiego z Poznania, a punktowych: Kugacza, Lewickiego i Szweda.

Szwedzi mają przybyć samolotem do Warszawy w dniu 25 bm.

PORADNIK DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY

Zjednoczenie Przemysłu Kotlarskiego, Fabryka Aparatów i Kociołów w Gdańsku poszukuje:

- 1 spawacza na miedź i aluminium.
- 1 elektromontera na wysokie napięcie.

Warunki płacy wg. umowy zbiorowej.

Mieszkaniem fabryka nie dysponuje.

Porozumiewać należy się z Urzędem Zatrudnienia w Gdańsku, ul. Kolarskiego 1, tel. 41 — 372.

Gorzelnia Państwowego Monopoli Spirytusowego w Goswinie, pow. Nysa, poszukuje:

- 1. majstra elektrotechnika obznajmionego z prowadzeniem elektrowni, kotłowni, stacji pomp oraz naprawą silników elektrycznych na prąd stały i zmienny.

1 majstra fermentacyjnego — destylatora obznajmionego z pracą w gorzelnii melasowej.

1 kierownika stacji pomp.

1 majstra murarskiego obznajmionego z robotami szamotowymi przy kotłach parowych.

1 palacza do kotłów o wysokim ciśnieniu.

Warunki pracy: 8 godz. dziennie.

Warunki płacy: wg. układu zbiorowego dla pracowników Państwowego Monopoli Spirytusowego.

Mieszkanie w budynku fabrycznym — po przeprowadzeniu remontu, który rozpocznie się wiosną.

Porozumiewać należy się z Oddziałem Urzędu Zatrudnienia w Nysie, ul. Prądnicka 26, tel. 307.

FIRMA JU — GIM — MING W SZCZECINIE POSZUKUJE:

7 robotnic do wyrobu pantofli z taśmy.

Warunki pracy: 8 godz. dziennie. Warunki płacy: dla wykwalifikowanych 25—30 zł na godz.

Warunki płacy: dla niewykwalifikowanych — 15—20 zł na godz.

Mieszkaniem Firma — nie dysponuje.

Porozumiewać należy się z Urzędem Zatrudnienia w Szczecinie, Al. Wojska Polskiego 1, tel. 162.

FABRYKA CUKRÓW I CZEKOLADY POD ZARZĄDEM „SPOŁEM” W SŁUPSKU, POSZUKUJE:

a) 2 mistrzów cukierniczych — karmelarzy.

b) 1 mistrza czekoladziarza.

c) 1 mistrza — drażetkarza.

d) 1 mechanika do maszyn cukierniczych.

e) 2 samodzielnych maszynistów obznajmionych z pracą na maszynach cukierniczych stałego typu niemieckiego.

Warunki płacy: dla a), d) — do 12.000 zł (wynagrodzenie wraz z deputatem). Dla b), c), — do 10.000 zł (wynagrodzenie wraz z deputatem). Dla e) — do 8.000 zł (wynagrodzenie wraz z deputatem).

Pomoc w uzyskaniu mieszkań zapewniona.

Porozumiewać się, jak w poprzednim zgłoszeniu.

WROCLAWSKA FABRYKA WAG WE WROCLAWIU, POSZUKUJE:

3 majstrów wagarzy. Warunki płacy: 10.000 zł i stołówka.

Mieszkania dla samotnych zapewnione.

Porozumiewać należy się z Urzędem Zatrudnienia we Wrocławiu, ul. Cybulskiego 20, tel. 199.

ZAKŁAD OZDABIANIA PORCELANY J. KACHNIKIEWICZA W WALBRZYCHU, POSZUKUJE:

3 majstrów sztuki malowania na porcelanie.

Warunki płacy: wg. umowy. Mieszkania zapewnione.

Porozumiewać należy się z Oddziałem Urzędu Zatrudnienia w Walbrzychu, Stalina 20, tel. 21—29.

POLSKA WYTWORNIA FORM CHLEBOWYCH W CHOJNASTACH, POW. JELENIA GÓRA, POSZUKUJE:

2 specjalistów w wytwarzaniu form chlebowych.

Warunki płacy: wg. umowy.

Uzyskanie mieszkań nie następuje z trudności.

Porozumiewać należy się z Oddziałem Urzędu Zatrudnienia w Jeleniej Górze, Grottgera 1, tel. 51.

SIODLARNIA — TAPICERNA SAMOCHODÓW WE WROCLAWIU, POSZUKUJE:

3 tapicerów samochodowych.

Warunki płacy: 2 500 — 3 000 zł tygodniowo.

Warunki mieszkaniowe — trudne.

Porozumiewać należy się z Urzędem Zatrudnienia we Wrocławiu, Cybulskiego 20, tel. 199.

PRZEDSIĘBIORSTWO INŻYNIERYJNO — BUDOWLANE „TWORZYWO” W KUŁAWSKU, POW. KŁADZKO, POSZUKUJE:

2 murarzy kominowych.

1 kowala, specjalisty od budowy kominów.

Warunki płacy: 40 zł na godz.

Warunki mieszkaniowe: uzyskanie mieszkań nie następuje z trudności.

Porozumiewać się jak w poprzednim zgłoszeniu.

INFORMATOR REPATRIANTA

ZWOLNIENIE OD PODATKU OBROTOWEGO ŚWIADCZEŃ SAMORZĄDOWYCH ZA ROK 1946

Ministerstwo Ziemi Odzyskanych wyjaśnia, że ze względu na trudności gospodarcze na Ziemiach Odzyskanych, związki samorządowe mogą ubiegać się o zwolnienie od podatku obrotowego pozostających pod ich

zarządem zakładów użyteczności publicznej.

Wnioski o zwolnienie od podatku obrotowego należy nadsyłać do Ministerstwa Z. O. Składać je mogą wojewódzkie i powiatowe związki samorządowe, miasta wydzielone i nietytułowane, oraz gminy wiejskie i związki międzykomunalne.

Na Ziemiach Odzyskanych potrzeba robotników rolnych

W chwili objęcia w administrację przez Państwowe Nieruchomości Ziemskie majątków na Ziemiach Odzyskanych, Polacy stanowili około 40 proc. stanu robotników, obecnie zaś stanowią ponad 30 proc. ogólnej cyfry 73 tys. robotników rolnych. Słomny w przededniu ostatecznego wysiedlenia pozostałych jeszcze 46 tys. niemieckich robotników rolnych. Pierwsza fala repatriacji tych Niemców ruszy z chwilą ustąpienia mrozów i obejmować będzie około 30 tys. ludzi, — w następnej fali wyjedzie reszta. W związku z tym w najbliższym czasie trzeba będzie skierować do pracy w majątkach państwowych na Ziemiach Odzyskanych około 30 tys. ludzi. Zapotrzebowanie to będzie częściowo pokryte napływem repatriantów z Zachodu, większa część robotników będzie jednak musiała przyjechać z Polski Centralnej.

Techniczne akcje przeprowadzi Zarząd Państwowych Nieruchomości Ziemijskich przy pomocy Państw. Urzędu Repatriacyjnego i Urzędów Zatrudnienia, natomiast zadaniem władz i organizacji społecznych będzie wspomaganie akcji osadnictwa. Chodzi tu zwłaszcza o wykazanie bezwzględnych korzyści, jakie akcja ta daje zainteresowanym.

PNZ przyjmuje do pracy w majątkach zdolnych robotników wszelkiej kategorii, rzemieślników, jak: kowali, kłodziei, murarzy, tynarzy itp. oraz traktorzystów, mechaników, ślusarzy i monterów. Wyjechać mogą zarówno całe rodziny, jak i samotni. Będą mogli zabrać ze sobą cały posiadany inwentarz, przy czym przejazd do miejsca pracy odbędzie się na koszt pracodawców. Wynagrodzenie gwarantuje umowa zbiorowa, według której ordynariusz otrzyma: mieszkanie, utrzymanie dla krów albo 2 lit. mleka zimą, a z latem, możliwość utrzymania innego inwentarza, ziemię pod ziemniaki i warzywa, lub 60 kwintali ziemniaków, opał, ordynarię w wysokości 16 kwintali zboża rocznie oraz pensję miesięczną w wysokości 500 zł.

Członkowie rodzin ordynariuszy mogą pracować jako robotnicy dniówkowi i zarobić dodatkowo do 100 kg. zboża i 200 kg

ziemniaków miesięcznie oraz dniówkowe wynagrodzenie w gotówce.

Samotni będą przyjmowani do pracy bądź jako ordynariusze, bądź też jako robotnicy dniówkowi. Dla rzemieślników przewiduje się odpowiednie większe wynagrodzenie.

Na zagospodarowanie udzielana jest specjalna pomoc. Zaraz po przyjeździe na miejsce osoby zdolne do pracy otrzymają 1.000 zł, a następnie 500 kg żyta na rodzinę lub 250 kg żyta dla samotnych. Na życzenie może być wypłacona gotówkowa równowartość tej zapomogi.

Zgłoszenia chętnych na wyjazd przyjmują przedstawiciele Państw. Nieruchomości Ziemijskich, wszystkie placówki PUR oraz Urzędy Zatrudnienia lub ich delegatury przy Zarządach Miejskich.

Polacy z zagranicy dla kraju

Przekazano przez P. M. R. w Berlinie na Fundusz Daniny Narodowej:

RM 200 — zebrane w Obozie Polskim Lebach - Sara;

RM 2.918 — przez Polsk Komitet Powiatowy w Saulgau;

	RM
Saulgau	837.—
Dornahof	600.—
Mosheim	270.—
Herbertingen	255.—
Schussenried	210.—
Flugstadt	192.—
Krumbach	115.—
Oggelhausen	101.—
Riedlingen	202.—
Heudorf k. Bussen	136.—
Razem	2.918.—

RM 170 — przez członka obozu DP Stuttgart - Zuffenhausen;

RM 1.442,61 — przez Rozgłośnie Obozową Ośrodka Repatriacyjnego Infanterie — Kaserne w Augsburgu.

Skrzynka pytań i odpowiedzi

Ryszard S. Grunów. Obawy Pana są nieuzasadnione. Wiadomo Panu z prasy, że amnestia jest przewidziana dla wszystkich więźniów politycznych, zarówno dla tych, którzy przebywają jeszcze w więzieniach, jak i tych, co są na wolności. Obydwa Pana przestępstwa są przewidziane przez amnestię, ponieważ miał Pan stosunkowo mały wyrok, jak również wymieniona kara za ucieczkę z więzienia jest teraz darowana. Najbliższa, odpowiednia dla Pana Komisja Amnestyjna znajduje się we Wrocławiu. Ponieważ jednak jest Pan stałym mieszkańcem Warszawy, lepiej byłoby ujawnić się w stolicy. W Warszawie są dwie Komisje Amnestyjne. Jedna przy Powiatowym Urzędzie Bezpieczeństwa, ul. Sierakowskiego, druga przy Miejskim Urzędzie Bezpieczeństwa, ul. Cyryla i Metodego Nr 4. Przy ujawnianiu potrzebne są dwie fotografie.

Bronowska Maria, Olsztyn. Jakkolwiek listów o takiej treści, jak Pani do nas przysłała, otrzymujemy bardzo dużo, to jednakże list Pani jest wyjątkowo wzruszający. Ból Pani rozumiemy doskonale, prosimy wierzyć nam, że co będzie tylko możliwe zrobimy, aby przyjść Pani z pomocą. Poszukiwania męża są o tyle utrudnione, że nie wiemy, gdzie ostatnio przebywał. Może równie dobrze być teraz w Rosji, jak i w każdym innym kraju świata. Przecież, ostatnia wojna rozsyłała Polaków po całym świecie. Przede wszystkim radzimy Pani zwrócić się do biura poszukiwań przy Towarzystwie Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Gdańsk, ul. Marszałka Rokossovskiego 22. Biuro to w ostatnim czasie przeprowadza akcję poszukiwań na terenie ZSRR. Prosimy o przysłanie dokładnego tekstu ogłoszenia, jakie chciałaby Pani zamieścić w „Repatriancie”. Pismo nasze wysyłamy za granicę. Jest ono bardzo popularne wśród Polaków tam przebywających. Może dotrze do rąk męża, lub kogós, kto mógłby udzielić o nim wiadomości. Radzimy Pani również napisać do Ambasady Polskiej w Moskwie. List należy pisać w języku polskim, ale adresować po rosyjsku. Niech Pani nie traci nadziei, lecz z wiarą patrzy w przyszłość.

Rembelska Apolonia, Zacisze. Naturalnie, że przysługuje Pani pełne prawo do otrzymania zapomogi po zabitym mężu. W tym celu powinna Pani zwrócić się do Związku Uczestników Walki o Wolność i Demokrację, Warszawa, ul. Jasna 17, a nie jak Panią mylnie poinformowano do Związku Byłych Więźniów Politycznych Obozów Koncentracyjnych, ponieważ mąż Pani nie przebywał w obozie, lecz został natychmiast po wyroku rozstrzelany. Dokładnie, jaką sumę będzie Pani otrzymywała, nie możemy określić. Wiemy jedynie, że przysługuje Pani prawo pomocy dla siebie i dla dzieci.

Kowalski Tadeusz, Hannover. Bardzo chętnie podejmiemy się poszukiwań Pana rodziny, lecz prosimy o przysłanie nam dokładnych danych personalnych poszukiwanym przez Pana osób. Nie możemy rozpocząć poszukiwań, nie wiedząc daty urodzenia żony jak również nazwiska panińskiego. Prosimy również o podanie ostatniego miejsca zamieszkania siostry Pana, której poszukiwania są bardzo utrudnione z powodu zmiany nazwiska, przez przypuszczalne wyjście zamaż.

Andrzej Kamiński, Anglia. Obecnie studiuje Pan na uniwersytecie w Anglii, ponieważ chce Pan powrócić do kraju i nadal studiować, interesuje Pana żywo życie studentów w Polsce. Wszyscy słuchacze uczelni wyższych są członkami Bratniej Pomocy. Dzisiaj Bratnia Pomoc ma nieco inny charakter niż przed wojną. Specjalne komisje, lub referaty, na które dzieli się „bratniak” rozwijają żywo swoją działalność.

Np. referat gospodarczy zabiega o poprawienie bytu materialnego studentom. Starają się o przydziały tekstylnych ulgi tramwajowe i na kolejach, mieszkania dla studentów itd.

Życie kulturalne jest zamknięte w oddzielny referat kulturalno-oświatowy. Jego zadaniem jest organizowanie odczytów, referatów naukowych, herbatek połączonych z występami artystów - studentów i wycieczek krajoznawczych. Ulgowe bilety do teatrów i kin, również rozdzielnie są przez tę komisję. Żywa działalność na terenie Bratniej Pomocy rozwijają wszystkie organizacje młodzieżowe.

POSZUKUJĄ

Z terenów niemieckich

Aleksandra Bubel, ur. 1.6.1901 r. Greven, Westfalia, Saarbeckerstr. 88. D.P. Camp. V. 18, zamieszkała do września 1944 roku w miejscowości Kortmedien, pow. Allenburg (Prusy Wschodnie), poszukuje męża, Alfonsa Bubel, ur. 28.8.1897 roku w Olszady pow. Tolszy, Litwa, oraz dzieci: Jerzego Bubla, ur. 21.4.1931 roku, Małgorzaty Bubel, ur. 30.5.1938 r., przebywających do roku 1944 w Kalles (Pommern), ul. Tuchowerstr. Nr. 9 u gospodarza Hennig.

Barski Grzegorz, 4096 Labor Service Co, 1193 Labor Supr Co, APO 205 U. S. Army Ingolstadt, Bayern, Germany — poszukuje Beszlej Teodora lat 50, Marii lat 45, Katarzyna lat 24, Andrzeja lat 18, Zofii lat 14, oraz Kosyk Paraksy, lat 35, Kosyk Stefana lat 38.

Czereda Aleksander, Assembly Center 32/134, B.A.O.R. Dössel/Warburg, Niemcy, poszukuje ojca Czeredy Mariana, matki Ewdokii, siostry Zofii ur. 1924 r., Włodzimiera ur. 1930 r. i brata Augusta ur. 1928 r., zam. ostatnio we wsi Jezzierna, pow. Zborów, woj. tarnopolskie.

Dudzik Bronisław, D.P. Camp 167 Hamburg 6 komp. pok. 13, nr. 857, poszukuje matki Dudzik Anieli, lat ok. 50 oraz siostr: Zofii i Janiny Dudzik, zam. przed wojną w Switarzowie, pow. Sokal, woj. lwowskie.

Danielewicza Romualda poszukuje Buko Bolesław. Wszelkie wiadomości proszę kierować na adres: Polish P. W. X. Centre Xc, Hamburg — Wentorf P. A. O. R. V zgrup. Bl. 4, pok. 97, lub Warszawa, ul. Koźmińska Nr 1 m. 7, Bogusz Kazimierz.

Doberzyńska Olga, Haag am Hausruok, Charokpl. 20, Oberflösterreich, — poszukuje Ireny Jagodzińskiej-Welcrowskiej, zam. w Toruniu.

Danczewicz Helena, Polish Camp „Warsaw“ 41/179, Solingen, Niemcy, poszukuje rodziców Anny lat 40 i Jana lat 50 Danczewiczów ostatnio zam. w Ostrej, pow. Buczaczy, woj. tarnopol.

Dulko Wiktor, Polish Military Centre Xc, Schleswig-Holstein Region, Hamburg-Wentorf IX II/3, B.A.O.R., poszukuje żony Stanisławy, córki Władysławy, ojca Macieja i matki Ludwiki zam. ostatnio pow. wileńsko-trocki, wieś Malochowce.

Frubilowicz Mikołaj, Hann-Münden, Polski Obóz Wojskowy 138, k/Hannover-Land, Niemcy, poszukuje Frubilowicza Jana lat 70, Ignaca ur. 1905 r. i Natalii ur. 1911 r. zam. Słońsko, gm. Rychelce, pow. Drohobycz.

Grenadier Władysław, Schramberg, c/o Croix Rouge Polonaise, Strasbourg, 1 rue de St. Odile, poszukuje Grenadierów Stanisława i Józefa, zamieszkałych ostatnio w Herodence, woj. stanisławowski.

Józwiak Jan, Flensburg, Meierwick, poszukuje Józwiak Franciszka i Tekli, zam. ostatnio w Zbarażu.

Jaremezyk Michał, Landszahl, Obóz Polski nr. 109, Pfalz, poszukuje brata Kotyńskiego Mieczysława ur. 15.2.1921 r. i Jaremezyka Bronisława ur. 29.2.1928 r., zam. ostatnio w Uhrynkowcach, pow. Zaleszczyki, woj. tarnopolskie.

Jonca Andrzej, — Polish Military Centre, Schleswig-Holstein Region, Wentorf-Hamburg B.A.O.R. IX Zgrupowanie, Blok 17, strzela brytyjska, — poszukuje żony Janiny i syna Ryszarda Jonca zam. we wsi Czajków, pow. Sandomierz, oraz ojca Wincentego Jonca zam. ostatnio we Włodzimierzu.

Klimczak Leokadia, D.P. Camp Hohenfels near Regensburg, Obóz I Bar. szpit. 9-4, poszukuje matki i ojca Jana Klimczak zam. we wsi Socha, pocz. Warsa, pow. Sieradz, woj. łódzkie.

Kustrzewski Władysław, Bad-Relburg k/Hannover, Sanatorium „Elisabeth“ Nr. 9a, poszukuje syna Tadeusza ur. 15.6.1925 r., zam. ostatnio w Kutnie, ul. Senatorska nr. 52.

Kaczyńska Zofia, Hohenfels b/Regensburg, Kreis Parsberg, Bayern, Polish D.P. Camp Nr. 2 poszukuje Lipińskiej Danuty, zam. ostatnio w Warszawie, ul. Podchorążych 95 m. 2.

Kopeć Maria, I Obóz Polski Osnabrück-Ferndiek, Polish Camp 268a, poszukuje ojca Jana Trzezińskiego, matki Klary Trzezińskiej, braci Wacława i Eugeniusza i siostr Barbary, Ireny i Anny Trzezińskich zam. ostatnio w Skarżysku-Książęcym.

Kasków Piotr — 1223 Labor Supervision Company, 4249 Labor Service Company, 1254b Labor Supervision Center A.P.O. 166 U.S. Army, Germany, — poszukuje rodziców, zam. ostatnio w Piszczatynach, pow. Borszczów, woj. tarnopolskie.

Krupa Zygmunt, Bad-Relburg b/Hannover, Sanatorium „Elisabeth“ Nr. 9a, poszukuje braci Antoniego ur. 1920 r. i Jana ur. 11.9.1923 r., zam. przed powstaniem w Warszawie, ul. Bachmacka 8 m. 10.

Krzewicki Zdzisław, Polish P.W.X. Center Xc, IX zgrupowanie, Hamburg-Wentorf, poszukuje żony Krzewickiej-Henryki z d. Głuchkiej ur. 1907 r. i córki Krzewickiej Wiesławy ur. 18.12.1933 r., zam. ostatnio gmina i poczta Soczin, pow. Płońsk.

Kozłowski Kazimierz, Dorf Cammer 56, krs. Minden, Westfalia, Polish Camp Niemcy, poszukuje żony Kozłowskiej Janiny i matki Kozłowskiej Elżbiety zam. ostatnio we wsi Róztoka, gm. Sławoszewek, pow. Konin.

Lewandowski Jerzy, zam. przed wojną w Wolkowjach k. Dubna, obecnie Mühlten, Agafestr. 59/II b/Dorscht, Niemcy, U.S. Zone, prosi członków rodziny oraz przyjaciół o skomunikowanie się z nim.

Lawniczak Czesław, Polish Guard Det. 126, Transit Camp, Cuxhaven poszukuje rodziców Lawniczak Jana i Agnes, siostry Kazimierzy i brata Edmunda, zam. ostatnio w Dąbrowce Lesnej, pow. Oborniki, woj. Poznań.

Morys Roman, Pol. Def. Bat. Munster-Lager, kr. Soltau, Niemcy, poszukuje Lechli Michalina, Jana i Zdzisławy, przebywających ostatnio w Rosji.

Michalak Cecylia, Mühlheim/Baden, Camp Polonaise, poszukuje Wiktorskiego Piotra ur. 16.2.1905 r. ostatnia wiadomość z 7.5.44 r. z obozu Gross-Rosen nr. 1509, blok 6, kl.

Mykietnik Maria, Hannover, Obóz Polski, Hofeld Safford, blok 4, pok. 42, Niemcy, poszukuje ojca Mykietnika, Mikołaja zam. ostatnio w Nadwórnej, woj. stanisławowski.

Materna Franciszek, Höhlst. Farhenstr. 6, Frankfurt a/M., poszukuje Nyczaja Stanisława przebywającego do r. 1944 we Lwowie i braci Mariana i Adama Materna przebywających do r. 1944 w Soszynie, woj. lwowskie.

Uwaga! b. więźniowie z Pawliaka. Ktośkolwiek by wiedział o losie Młówny Krystyny aresztowanej 4.6.1943 r. w Warszawie, proszonym jest o powiadomienie matki Stefani Młk. 15 Cretschwilz u Gera, Niemcy, rosyjska strzela okupacyjna.

Młynarczyk Wacław, Menden (Westf.) Kr. Iserlohn, Polskie osiedle „Nowy Kraków“, poszukuje Młynarczyk Zofii do r. 1945 przebywającej w więzieniu w Łodzi, ul. Kopernika, Młynarczyk Alfreda pracującego ostatnio w fabryce papieru w Messen i Młynarczyk Mirosława do 1945 r. przebywającego w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen, ostatnie miejsce zamieszkania Łódź, ul. Mazuska 23 m. 3.

Mikityszyn Markielowa Anna, Hagen (Emis) Mączków, ul. Ogrodowa 41, Polish Forces P. 40 BAOR, poszukuje Mikityszyn Tekli, Pancyzówny Katarzyny, braci Mikołaja i Michała Mikityszynów, wszyscy zam. w Zabieniu pow. Zborów, woj. tarnopolskie.

Nowak Wacław, Obóz Polski, Eckernförde 24, Rendsburger Landstrasse, poszukuje Nowaków Edwarda i Hieronima, zamieszkałych ostatnio we wsi Mładz, poczta Otwock.

Nauowski Marian, Polish Military Center 121, Fallingb., poszukuje rodziców Józefa i Teofilii Nauowskich, zam. przed wojną we wsi Warwaryńce, pow. Trembowla, woj. tarnopolskie.

Nowak Michalina, Polski Obóz Eckernförde 24, Rendsburger Landstr. Barak 315, Niemcy, — poszukuje matki Gembarzy Zofii i brata Gembarzy Marcina, zam. we wsi Czernichów, pow. Rudki, woj. lwowskie.

Opatowski Henryk, Kassel-Möncheberg, Schwabstrasse 56, D.P. Camp 519, Niemcy, U.S. Zone, poszukuje Gawrys Stanisławy, lat 40 zam. ostatnio Warszawa, ul. Złota, Tomaszewskiej Zofii lat 50 i Strzelczyka Władysława lat 49, zam. ostatnio w Prusach Wschodnich.

Perkowski Mieczysław, Po. Def. Bat., Munster-Lager, kr. Soltau, poszukuje Czesława i Marii Perkowski, zam. przed powstaniem w Warszawie, Pustelnik II, ul. Piłsudskiego 85.

Poznański Józef, Polski Obóz Wojskowy, Wentorf Hamburg, X Zgrupowanie, Pluton Gospodarczy, poszukuje żony Stefani ur. 15.8.1914 r., ostatnio przebywającej z 8-letnią córeczką Urszulą we wsi Sikorzyce, p-ta Wietrzykowice, woj. krakowskie.

Podhajski Franciszek, Polski Ośrodek Studiów, 24a, Hamburg-Hamm, Griesstr. 101, B.A.O.R., poszukuje ojca Dominika Podhajskiego, matki i siostr Weroniki i Apolonii oraz szwagra Bolidanowicza Piotra z żoną Zofią, zam. we wsi Antonach i Brnikach, gm. Grauzyszyki, pow. Oszmiana woj. wileńskie.

Prus Ludwik, — Polish Military Centre Xc Schleswig-Holstein Region, Wentorf-Hamburg B.A.O.R. IX Zgrupowanie, Blok 17, strzela brytyjska, — poszukuje siostry Misiurek Józefy ur. 1909 r. i szwagra Misiurek Franciszka zam. do 1943 r. w Kowalu, ul. Włodzimierska.

Pojasek Jan, — Landstuhl, Obóz Polski N.109, Blok 4 p. 111, France Zone, — szuka rodziny: ojca Pojaska Stanisława, Zilińskiej Marii, siostry Karoliny Buczek, jej męża Grzegorza, Pojaska Adolfa z żoną Anną, Pojaska Piotra i Michala, zam. przed wojną w Stanisławowie, skąd zostali wysiedleni przez Niemców do Wielkopolski.

Prośół Marta, — (14a) Bismarck-Kaserne, Schwäbisch Gmünd, U.S. Zone, — poszukuje Prośół Michała s. Tomasa, Marii Prośół, córki Piotra Włeczka zam. we wsi Biskowice pow. Sambor, oraz Katarzyny Frazek c. Tomasa zam. wieś Biskowice pow. Rudki.

Rybczyński Piotr, — Hornberg-Baden, Hotel Sene, Schwarzwald, Zone Francaise, — poszukuje siostry Aleksandry Świtkowskiej, zam. ostatnio Busko Zdrój, ul. Pińczowska 42.

Stankiewicz Zofia, Hohenfels bei Passberg, Camp II, barak 1a-7, poszukuje córki Jolanty Stankiewicz ur. 9.5.1940 r., ostatnio przebywającej w Warszawie, ul. Nowogrodzka, dom ks. Boduena.

Szostak Zofia, Hohenfels, D.P. Camp 71, blok 31 m. 6, Pazberg, Bawaria, Niemcy, poszukuje brata Szostaka Ignacego-Ryszarda zam. ostatnio w Warszawie, ul. Wronia 21.

Sujka Hieronim, P.O.P. 167 D.P.L.G. Camp 18, Hamburg 1, Lämmermarkt, Handelschule, poszukuje rodziców Jana i Heleny Sujka, braci Czesława, Ryszarda, Władysława, Bohdana i siostry Józefy Sujko, zam. ostatnio w Kobryniu, ul. Piłsudskiego 24, woj. poleskie.

Słupaków Jan, Innsbruck, Neuhauserstr. Nr. 6, Bauunternehmung, Österreich, poszukuje żony Marii, córki Teresy ur. 3.5.1937 r. i córki Haliny ur. 30.4.1939 r., zam. ostatnio w Herodence, woj. stanisławowski.

Szczedor Marian, Hann-Münden, Bl. D. 68 3 komp., poszukuje Szczedorów Zofii, Adama i Mieczysława, Szpund Zofii i Masłak Cecylii, zamieszkałych w Michalezu, pow. Horodenka, woj. stanisławowski, a następnie w Rosji.

Szamotula Stanisław, Dasel, Erholungsheim, Kreis Einbeck, bei Hannover, poszukuje Władysława i Bronisławy Szamotulów, rodziców, Władysława, Adolfa i Józefa Szamotulów — braci i siostr: Sabiny i Stanisławy Szamotula, Mieszkała w Mostach Fabrycznych, ul. Północna 1, pow. Grodno, woj. Białystok.

Szyklo Franciszek, (20) Hann-Münden, Kurlhessenkaserne, Polish Military Centre, 139, strzela brytyjska, poszukuje żony Rufiny oraz córeczek Anny i Marii zam. w Siergiczewiczach, pow. Postawy, woj. wileńskie.

Solan Jan, Polish Military Camp, Rheda 32/133 B., Niemcy, poszukuje Solana Piotra z rodziną.

Szustowska Maria, D.P. Camp bei Köln, Rheinprovinz, poszukuje rodziców Władysława i Małgorzaty Szustowskich zam. w 45 r. w Kutnie, ul. Królewska 33.

Strzałowski Mikołaj, Polish Camp, Wiedflecken RP BA Bayern, Germany, Blok 0.10, m. 29 poszukuje Strzałowskich: Julii, Tomasa, i Nowakowskiego Mateusza. Wszyscy pochodzą z pow. tarnopolskiego.

Szarek Karol, Heilbronn, UNRRA Center 47, Polish Camp, Blok 12 p. 21 poszukuje Krupńskiego Feliksa z pow. Łęczyckiego.

Smolucha Tadeusz, — Polish Military Centre Xc, Schleswig-Holstein Region, Wentorf bei Hamburg XII/13 kom. 2, B.A.O.R., — poszukuje wujka Edmunda Telszewskiego zam. z rodziną przed powstaniem w Warszawie, ul. Niepodległości 227/223 m. 68.

Stolarczyk-Radu Helena, Jugoslav Camp Meierwick, Post Gliksburg k/Flensburg poszukuje Stolarczyków Stefana i Józefa, w 1944 r. przebywających w Warszawie, Kolo, ul. Ks. Janusza 72/57 m. 2.

Tyszko Witold, — Werl Langewideweg 46, strzela brytyjska — poszukuje matki Tyszko Józefy i siostr Tyszko Haliny i Danuty, zam. przed powstaniem w Warszawie ul. Płocka 3 m. 3, a następnie w Rejowcu woj. lubelskie.

Dr. Teibels Oskar, Ingolstadt, Oberbayern, Friedenskaserne, blok II/83, Polski Obóz. Kto zna losy dra Leona Teibelsa, lekarza z Korówki pow. Borszczów, lub Antoniego Nagórskiego, organisty z tej miejscowości — proszony jest o podanie wiadomości do Administracji „Repatrianta“.

Tawczyński Kazimierz, Polish P.W. Centre Xc, IX zgrupowanie, Hamburg/Wentorf, B.A.O.R., poszukuje Morskiej Julii lat ok 56 i jej córki Stanisławy ur. 9.4.1914 r., zamieszkałych we wsi Dobrowódka, pow. Kolomyja.

Twardowski Aleksander zam. w D.P. Camp Hohenfels k. Regensburga poszukuje Twardowskiej Genowefy, żony ur. 1914 r., Twardowskiego Stefana ur. 1937 r. i Wojnickiej Genowefy, siostry, zam. wszyscy do roku 1944 w Warszawie, Targówek Osiedle, ul. Grabińskiego.

Wierzbą Jan, Flossenbürg bei Weiden Opl. 43a, Area Team 1045 (168), Polish Camp U.S. Zone, Niemcy, poszukuje ojca Jana Wierzbę i matki Anny zam. przed wojną w Toporzysku, pow. Nowy Targ, woj. krakowskie.

Wojciechowska Anna, Augsburg Hindenburg Kaserne, O.B.B., Niemcy, poszukuje rodziców. Ostatni adres z roku 44: Szpilczak Hrysi, Majdan Kropiwnik Nowy, pow. Drohobycz, woj. lwowskie.

Wiktorski Ryszard, — Wolfenbüttel b. Braunschweig, Strafgefengnis, — poszukuje żony Wiktorskiej Zofii, Kowalskich Stanisława i Władysława zam. w Warszawie ul. Ogrodowa 61-67, Szeligi Wacława oraz Czarneckich Józefa i Józefy zam. w Warszawie, ul. Wronia 19-50.

Węgorzewski Stanisław, Polski Obóz „Władysław“, Winzlar, Kr. Nienburg a.d. Wese, prov. Hannover, poszukuje brata Adama Węgorzewskiego ur. 3.5.1923 r., repatriowanego ostatnio z polskiego ośrodka cywilnego w Lahda do Polski.

Woronkiewiczowa Felicja, — Hamburg-Hamm, Griesstr. 101, Polish Study Centre 1115 pok. 107, Germany, — poszukuje Zukowskiego Jerzego-Zygmunta ur. 28.4.1940 r., synka, Haki-Jadwigi z Woronkiewiczów i Henryka przebywającego w 1944 r. u Sadowskiego Wiktora i jego siostry Pietkiewicz Marii zam. w czasie wojny: Nowodruk, k. Głębokiego pow. postawski, woj. wileńskie.

Zylberg Justyna, Wetlar/Zahn, Assembly Kaserne, blok A2-126, Gross-Hessen, Niemcy, poszukuje Warszamera Artura ur. 1910 r., przebywającego ostatnio w Rosji.

Zawisza Bruno, Werl, kr. Soest, Langewidenweg 46, poszukuje brata Stanisława Zawiszy, zam. ostatnio w Warszawie, ul. Wolska 42, i rodziców żony, Antoniego Marciniak zam. ostatnio wieś Grabek, p-ta Korzeniew, pow. Kalisz, woj. łódzkie.

Imenny wykaz zmarłych i pochowanych Polaków na cmentarzu w Dorsten

Rodziny niżej podanych mogą się zgłosić do Redakcji „Repatrianta“ po odbiór fotografii grobów w Dorsten.

Imię i nazwisko	ur.	zm.	miejsce poch.
Major Stępniewicz Franciszek	ur. 17.8.1889	zm. 17.4.1941	z Warszawy
„ Bellon Eugeniusz	„ 26.10.1890	„ 22.7.1942	z Koniecpola
Kapit. „ Schmidt Anatol	„ 9.12.1898	„ 31.1.1942	z Siedlec
„ Herold Robert	„ 13.5.1895	„ 26.8.1942	z Nowego Sącza
„ Beckmann Adolf	„ 11.8.1884	„ 29.8.1942	z Warszawy
„ Feldblum Kazimierz	„ 18.6.1888	„ 9.3.1941	z Warszawy
„ Twypolski Jan	„ 26.1.1890	„ 10.7.1942	z Warszawy
„ Blajewicz Stanisław	„ 15.6.1896	„ 22.8.1942	z Riszki
Por. „ Wolajewicz Jan	„ 8.7.1892	„ 2.9.1941	z Zyzan
„ Skworoński Stanisław	„ 2.5.1892	„ 16.12.1941	z Poznania
Plut. „ Strzelecki Józef	„ 19.9.1900	„ 26.11.1941	z Komorowa pow. Kraków

Z innych krajów

Bojarski Stefan, Rivenhall Camp (106), Witham-Essex, England, poszukuje Bojarskiej Niny, ur. 1910 r. i Bojarskiego Zbigniewa Mariana, ur. 14.11.1927 r., zam. ostatnio w Łucku.

Dziadura Władysław, Gosfield Airfield Camp near Halstead, Essex, England, poszukuje krewnych i znajomych, zamieszkałych w 1939 r. we wsi Stółpin, gm. Toporów, pow. Radziechów, woj. tarnopolskie.

Fiatko Jan, Rivenhall Camp, Witham Essex, England, 106, poszukuje żony Agnieszki, ur. 1917 r. zam. do 1941 r. we wsi Lanowicach, pow. Sambor, woj. lwowskie.

Grasiewicz Sergiusz, Keele Hall Camp, Newcastle, U. Lyne Staffs, England, poszukuje nauczyciela Rudolfa Soltysa, przebywającego w 1937 roku w wiosce Łopuchowo, pow. Slonim, woj. Nowogródek.

Greczyn Kazimiera, P. O. Box 260/33 G. P. O. London E. C. I. England, poszukuje rodziców Władysława i Doroty z d. Koczaków, siostr. Katarzyny Oleksy, Rozalii Baziuk, Stefani Cebulskiej, Zofii Greczyn, braci: Władysława i Tadeusza Greczyn oraz Marii Drodz i Ireny Lewińskiej, zam. we Lwowie i w okolicach Lwowa.

Gielerek Antoni, Qulton Park Camp n/r Tarporley, Cheshire, England, poszukuje Gielerek Józefa i Marii zam. ostatnio kol. Narutówka, pow. Dubno, woj. Wołyń.

Górski Andrzej, Gosfield, Airfield Camp, Near Halstead Essex, England, poszukuje matki Ksawery Górskiej zam. w 1941 r. we wsi Ossowcach, pow. Buczac, woj. Tarnopol.

Klepcka Józefa, poszukuje matki Katarzyny Klepackiej z d. Leszczuk, zam. ostatnio we Lwowie. Wiadomości proszę kierować na adres: Bogusz Mieczysław, Willy Bush N/r Heverfordwest, Pembs, S. Wales, England.

Konewicz Antoni, Rivenhall, Witham Essex 106, England, poszukuje żony Konewicz Janiny, ur. 1907 r., syna Zdzisława Antoniego i Lipińskiej Bronisławy, wszyscy zamieszkali ostatnio w Lidzie, ul. Wileńska 79.

Kowalicki Stanisław, Daglingworth Camp (328), Cirencester Glos, England, poszukuje Godlijewskiej Władysławy, ur. 1913 r. z domu Kowalickiej, c. Karola i Heleny zam. ostatnio we wsi Kotki, gm. Rudomino, pow. wileńsko - trocki, woj. wileńskie.

Kirdzik Marlan, Gosfield, Airfield Camp 149, nr Halstead-Essex, England, poszukuje Dzwonkowskiego Karola, Skompińskiego Henryka, Skompińskiego Aleksandra i Konecznego Tadeusza, wszyscy zam. do roku 1940 w Oszmianie, woj. wileńskie.

Kraśniewicz Mieczysław, 78 Camp Deyes-Lane, Maghull near Liverpool, England, poszukuje Romanowskich Krystyny i Eugeniusza, zamieszkałych przed wojną w Warszawie, Targówek, ul. Orłowska 4 - 1.

Leszczyński Leszek, Adderley Hall, Polishh Camp n/Market Drayton, Salop, England, poszukuje Buchta Kazimierzy, ur. 6.1.1927 r., Buchta Kazimierza, ur. 1892 r. i Birn Bronisławy, ur. 1895 r. zam. ostatnio w Kąkolnikach, pow. Rohatyn, woj. stanisławowskie.

Molfa Marian, Gosfield Camp 102, Halstead Essex, England, poszukuje brata Hilarego Molfa i Mikołaja Molfa zam. do r. 1940 w Samborze, ul. Krzyżowa 15, woj. Lwów.

Malik Jan, P. O. Box 260/108, G. P. O. London E. C. I, England, poszukuje żony Molik Rozalii, ur. 8.9.1910 r., ostatnio zam. w Białymstoku, ul. Górna 20.

Matyjaszek Tomasz, Rivenhall Camp 106, Witham - Essex, England, poszukuje żony Matyjaszek Zofii, ur. 1923 r., zam. do roku 1941 w Rawie Ruskiej, woj. Lwów.

Piksa Henryk, Crash Camp the Common Morpeth Northl., England, poszukuje siostry Piksa Reginy c. Józefa i Teresy, ur. 1927 r. w Sienkiewiczach, gm. Dederkaiy, pow. Krzemieniec, woj. Wołyń.

Sarul Władysław, Skitten Aerodrome, Caithness Wick, Scotland, poszukuje Sarul Władysława, Stanisława i Bronisławy, Ma cieszów Witolda, Alfreda, Haliny i Aldony, zam. do roku 1940 w kol. Kozakowo, pow. Brasław, woj. Wilno.

Szwaglis Franciszek, Gosfield, Airfield, nr Halstead Essex, England, poszukuje Eugenii Wersockiej, ur. 1919 r. zam. przed wojną w Wilnie, ul. Krótka 4 i Boładż Stefana, zam. przed wojną w Święcianach Wil., ul. Lymtupska 18.

Spunda Bronisław, Calveley - Airfilydd n/Nantwich, Cheshire, England, poszukuje Spundy Elżbiety, ur. 3.3.1927 r. c. Hilarego i Emilii Gutowskiej, zam. ostatnio w Boryslawiu przy ul. Granicznej 18.

Temeczko Józef, ur. 30.3.1915 r. przed wojną zamieszkały Lwów, ul. Mączewskiego 27, poszukuje matki, rodziny i znajomych Obecnie zam. Wiedeń, VI Kirchengasse 4/IV p.

Tyszkiewicz Jan, Blakemera, Sandiway n/Nortwich, Cheshire, England, poszukuje brata Tyszkiewicz Euzebiusza, ur. w 1901 r. zam. ostatnio w Wilnie, ul. Polocka.

Wróbel Zbigniew, Mona Camp Gwalchmai, Anglesey N. Wales, England, poszukuje Zakrzewskiego Edmunda, lat ok. 70, Walerii Wróblowej, lat ok. 60, Andrzejowskiej Barbary z domu Wróbel, lat 42, nauczycielki, Andrzejowskiego Leszka, lat ok. 17, wszyscy zam. przed wojną w Kosowie Huculskim i Stanisława Wróbla, lat 45, zam. przed wojną we wsi Smodna, pow. Kosów Huculski, woj. Stanisławów.

W K R A J U

Balmas Haliny Krystyny, która zaginęła w czasie okrajania jednostki w kwietniu 1945 r. pod Bautzen w Saksonii, urodzonej w Łucku 1.7.1925 r., poszukują rodzice. Ktokolwiek wie coś o jej losie, proszony jest o podanie wiadomości pod adresem Górniak Władysława, Słupsk, Król. Wandy 23. Haluniu! Gdziekolwiek jesteś, odezwij się i pociesz zrozpaczonych rodziców.

Filara Zygmunta, ur. 17.2.1914 r. ze Skierniewic, jeńca wojennego z 1939 r. Oflag XIIA, komp. 4. i Filara Władysława, ur. 25.5.1911 r., przebywającego w Starobielsku, poszukuje i prosi osoby, mogące udzielić wiadomości o zaginionych, o skomunikowanie się, matka Filar Maria, Warszawa, ul. Szustra 34 m. 5.

Gawrońskiego Wacława z Zawiercia, ur. 1909 roku, przebywającego ostatnio w Gross-Rosen-Hartmannsdorf nr 84582, poszukuje matka. Kto wie coś o jego losie, proszony jest o przysłanie łaskawych wiadomości pod adres: Gawrońska Anna, Zawiercie, ul. Paderewskiego 16, lub do redakcji „Repatrianta”.

Ktokolwiek ma jakąś wiadomość o Stefanie i Lince Hrycan, zamieszkałych przed wojną w Sopowie pod Kołomyją, proszony jest o zawiadomienie pod adresem: Patkowska Wanda, Lubań, ul. Szeroka 17, koło Zgorzelic.

Jaremkiewicz Adele, ur. 10.5.1923 r. w Niemirawie, która w 1942 roku została wywieziona na roboty do Niemiec, poszukuje brat Jaremkiewicz Tadeusz zam. w Jarosławiu, ul. Grodzka nr 9.

Kazimierskiego Władysława, plut. zaw. 35 p. p. w Brześciu nad Bugiem, ur. 29.11.1904 roku, jeńca wojennego, ostatnio przebywającego w Gaibach über Volkach a/Main, poszukuje żona i prosi wszystkich o przysłanie jakichkolwiek wiadomości na adres: Kazimierska Tamara, Częstochowa, ul. Focha 47/49 m. 6.

Ostrowskiego Zbigniewa, ur. 5.11.1924 r., przebywającego od kwietnia 1941 r. w Oświęcimiu, nr 14209, poprzednio zamieszkałego w Lublinie, poszukuje matka Zofia Ostrowska zam. obecnie w Warszawie, ul. Sandomierska 4a m. 2. Każdy kto by wiedział o jego losie, proszony jest gorąco o wiadomości.

Arszyłowicza Henryka, ur. 2.7.1925 r., zam. Brwinów, zaginionego w czasie powstania, poszukuje ojciec Arsyłowicz Henryk, Brwinów, ul. Kępińska 8.

Bajka Wacława, ur. 17.7.1917 r. we Włodawie, zam. w Warszawie, ul. Promenada 23, wywiezionego w czasie powstania, poszukuje i prosi o wiadomości Antonina Gluchowska, Warszawa, ul. Promenada 23, m. nr 17.

Burka Stanisława, ur. 1916 r., zam. w Łucku, zaginionego od 1944 r., poszukuje siostra, Stasin Tola i prosi o wiadomości. Warszawa, ul. Wawców 12, m. 41.

Bujko Bolesław, ur. 18.9.1914 r. w Mińsku Litewskim, zam. przed wojną w Wilnie ul. Jelenia 20-a, przebywający obecnie w Hamburgu, poszukuje brata Stanisława, siostry Józefy i innych krewnych i znajomych z Wilna. Wszelkie wiadomości proszę kierować na adres: Warszawa, ul. Koźmińska Nr 1 m. 7, Bogusz Kazimierz.

Beka Władysław, ur. 15.6.1904 r., zam. w Warszawie, Brukowa 2, wywiezionego w 1941 r. na roboty do Niemiec, ostatnio przebywającego Salzgiler k. Bruswiku, barak 3, poszukuje Bek Henryka, Warszawa, ul. Frascałi 18 m. 4.

Biuszela Antoniego, ur. 1922 r. w Wilnie, poszukują i proszą gorąco wszystkich o wiadomości rodzice. Dr K. Biuszel Karnicka zam. Toruń, ul. Mickiewicza 61 m. 5. To siulku, gdzie jesteś.

Bednarskiego Jerzego („Artura”), ur. 14.8.1924 r. w Pińsku, uczestnika walk powstańczych w Kompanii Harcerskiej Batalionu „Gustaw” na Starówce, poszukuje matka Józefa Bednarska, Sopot, Niewiadomskiego 4. Kolegów z „Gustawa” błagam o nadesłanie mi jakiegokolwiek wiadomości o zaginionym synu.

Władysława Bielińskiego - Bierońskiego, poszukuje żona Maria Bierońska, zam. Sławków Piasek, p-ta Olkusz.

Czosnowskiego Romana, ur. 3.2.1931 r. w Warszawie, wywiezionego z Warszawy dn. 12.8.1944 r., poszukuje matka Czosnowska Zofia, Warszawa, ul. Sekoecińska 11a m. 16.

Chaczko Mariana, ur. 1921 r. i Chaczko Józefa, ur. 1924 r., poszukuje Chaczko Piotr ze Stanisławowa obecnie zamieszkały w Tarnowie, ul. Krakowska 73a.

Chojeckiego Zygmunta, ur. 17.8.1923 r. syna Wawrzyńca i Zofii, zabranego z Warszawy, ul. Chłodnej 41, przebywającego podobno w Monachium, poszukuje matka Zofia Chojecka zam. Warszawa, ul. Koszykowa 39 m. 9.

Ciężkowskiego Andrzeja, ur. 6.11.1904 r., wywiezionego z Warszawy w czasie powstania do obozu Hamburg - Neugamme, poszukuje i prosi o wiadomość zona Ciężkowska Feliksa; Warszawa, ul. Bartoszewicza 11.

Chmielewski Maksymilian, inżynier ze Lwowa, z żoną Ireną poszukują synów: Longina Władysława, lekarza, ur. 1913 roku i Tadeusza Jerzego, ur. 1915 r., studenta Politechniki Lwowskiej, zaginionych od 1940 r. Adres: Bydgoszcz, ul. Zamojskiego 6/2.

Kto posiada wiadomości lub adres Dąbrowicz Marii, Heleny, Eugenii, repatriantek ze Stryja, proszony jest o podanie ich pod adresem: Ralajczyk Alfred, Poznań, ul. Łukaszewicza 40.

Dobrzyńskiego Zygmunta Jerzego, ur. 1909 r. w Kijowie, zam. w Warszawie, Promenada 23, wywiezionego w czasie powstania do Lumberga, poszukuje Antonina Gluchowska, Warszawa, ul. Promenada 23 m. 17.

Forkasiewicz Zbigniewa, przebywającego od roku 1940 w okolicach Archangielska, poszukuje ojciec, Warszawa, ul. Krucza 45 m. 8.

Grzymskiego Jerzego, ur. 15.11.1915 r., wywiezionego do Niemiec z Włoch k. Warszawy, poszukuje matka, Helena, Łódź, Al. Kościuski 41.

Galiszkiewicz Stefani, ur. 2.9.1922 r. i Galiszkiewicz Ryszarda, ur. 11.10.1925 r. i Galiszkiewicz Jana, ur. 27.12.1901 r. zam. w Warszawie, ul. Grochalska 9, wywiezionych w czasie powstania, poszukuje Aleksandra Galiszkiewicz, Warszawa, ul. Zagórna 12a m. 9.

Gniadek Michała, ur. 1904 r. w Białymstoku, zam. w Warszawie, ul. Mostowa 6, wywiezionego w czasie powstania, poszukuje żona Bronisława, Warszawa, ul. Łomżyńska 27 m. 19.

Goch Bolesława, ur. 19.4.1919 r. w Wierzbie, przebywającego w lasach Bondyz-Kawęczyn jako radiotelegrafista - partyzant pod pseud. „Zasiwa” i zaginionego podczas oblavy niemieckiej na lasy w czerwcu 1944 r. poszukują Ktokolwiek miałby wiadomość o nim, proszony jest o przesłanie ich na adres: Władysław Goch, Warszawa, ul. Krechowicka 5 m. 3.

GNIEWOSZA ANDRZEJA, przebywającego obecnie w Breitengüßbach b. Bamberg, proszą o wiadomości Ewa i Jerzy Potomkowsy, Warszawa, ul. Madalińskiego 69 - 5.

Górka Józef, ur. 1905 r., wywieziony do Flossenbürga, następnie stamtąd wywieziony w niewiadomym kierunku, poszukiwany jest przez żonę, Helena Górka, Warszawa, Bartycka 19.

Hoppe Lucjana, ur. 1906 r., ostatnio podobno przebywającego w obozie Hannover, poszukuje żona Stanisława z córką Joanną i Józją, zam. Warszawa, ul. Wolska 3, m. 12.

Hoffmann Janiny, ur. 1.8.1925 r. w Toruniu, poszukują rodzice. Ktokolwiek coś wie o losie naszej córki, proszony jest o podanie wiadomości na adres: Alfons Hoffmann Gdańsk - Wrzeszcz, Al. Wojska Polskiego 24.

3.000 zł nagrody zapłacę temu, kto odnajdzie synka Hytkowskiego Tadeusza z Kalusza woj. stanisławowskiego, zaginionego w czerwcu 1944 roku z sierotnica w Krakowie Krzemionki. Rysopis: Lat 10, łęgi, rudy, oczy niebieskie. Znajduje się prawdopodobnie w okolicach Krakowa. Maciejowski, Wrocław, ul. Stalina 112. Szkoła.

Igliczka Józefa i Marianny, zamieszkałych we wsi Charkowo, pow. Leśno skąd wyjechali w końcu 1944 r. w niewiadomym kierunku - poszukuje Płuciński Walenty, zam. w Piotrkowie, gm. Sobótka, pow. Lwówek, Dolny Śląsk.

Klasztornego Alberta, ur. 12.3.1914 r. zam. w Warszawie, ul. Orła 5, wywiezionego w czasie powstania do Sachsenhausen, skąd przesłany został do szpitala w Oranienburgu, poszukuje matka Marianna Klasztorna, Warszawa 45, Wawrzyszew Stary, dom 148.

Kubackiego Zdzisława, Kuimbach zam. Kreuzstein Oberfranken, USA Zone, prosi matkę o szybki powrót, listy otrzymaliśmy, Warszawa, ul. Kołowa 52, m. 5.

Kucharskiego Zenona - Władysława, ur. 18.10.1894 r. zam. w Warszawie, ul. Fałęcka 12, wywiezionego w czasie powstania do Stuthofu, poszukuje żona Zofia Kowalczyk, Mokotów, ul. Wiśniowa 46 m. 12a.

Krajczyńskiego Henryka, ur. 15.7.1913 r. zam. w Wawrze, ul. Widoczna 30, wywiezionego z Pragi w czasie powstania do Frankfurtu nad Menem, poszukuje żona z córką, Wawer Stary, ul. Klasztorna 51.

Koskowskiego Henryka, ur. 18.3.1902 r. zam. w Warszawie, ul. Młynarska 26, wywiezionego w 1943 r. do Büterfeld, poszukuje żona z córką, Warszawa, ul. Puławska 16 m. 22.

Kociaka Albina, wywiezionego w czasie powstania 25.8.1944 r. z Moczydła pod Warszawą, poszukuje Bukowska Kazimiera zamieszkała w Warszawie, ul. Baluckiego 18 m. 6.

Kańszczyka Jerzego, ur. 10.9.1925 r. zam. w Warszawie, ul. Czerniakowska 206, wywiezionego w czasie powstania do Oświęcimia, poszukuje Brzezińska Marcjanna, Warszawa, ul. Cecylii Sniegockiej 7 m. 16.

LISTY DO OBOZÓW POLSKICH!

Za pośrednictwem redakcji „Repatrianta“ można przysyłać listy do krewnych i znajomych, znajdujących się na terenie Niemiec, Austrii, Włoch, Egiptu, Palestyny i Syrii.

Listy składać należy w Administracji Mokotowska 48 parter.

Kejzik - Kesmowska Gabriela, poszukuje syna Witolda - Leszka Kejzika, syna Wiktora, ur. 2.3.1927 r. w Wilnie, zaginionego w 1944 r. w partyzantce, oraz Przybyłkówny Marii, nauczycielki z Wilna, znajdujących się podobno we Francji. Gorzów Wlkp., ul. Chopina 4 m. 4.

Krassowscy z Garwolina, Warszawska 39, proszą bardzo serdecznie osobę, która podała im wiadomość na skutek ogłoszenia w nr 5 „Repatrianta“ o laskawym podaniu adresu i przypuszczalnego terminu przyjazdu.

Kozaneckiego Jerzego, lat 23, przebywającego Montelupich, Oświęcim i Blekhammer, poszukują rodzice. Kto wiedziałby o losie lub miejscu pobytu, gorąco proszony jest o podanie wiadomości na adres: major Kozanecki Józef zam. Bydgoszcz, ul. Północna 2, bl. 5 m. 1.

Kozłowski Józefa, ur. 6 sierpnia 1889 roku, wywiezionego w dniu 29.11.1944 r. z Częstochowy do Gross-Rosen, blok 8, numer więźnia 90110 — poszukuje i prosi wszystkich kolegów o podanie wiadomości żona, Kozłowska Jadwiga, Częstochowa, ul. Dąbrowskiego 10 m. 2.

Kotkowski z przebywających w obozie Bergen - Belsen wie coś o losie Kurowskiego Feliksa, ur. 1906 r. zam. ostatnio w Warszawie przy ul. Młocińskiej 8, skąd podczas powstania został wywieziony do Bergen - Belsen i ostatnio widzianego w dn. 14 kwietnia 1945 r. w szpitalu obozowym, proszony jest o podanie wiadomości pod adresem: Kurowska Janina, Głubczyce, ul. Koszarowa nr 1a, woj. śląsko-dąbrow.

Kuzy Mariana, ur. 7.10.1923 r. w Siesławicach, który ostatnio przebywał w Grassel, powiat Gifhorn Hannover, poszukuje ojciec Kuza Andrzej zam. w Siesławicach, gm. Busko — Źródło.

Braci Krawiec, Stefana, Adama i Piotra z Kulusza, poszukuje Siemianowska Maria, Piła, Koszycka 13.

Łukaszczyca Kazimierza, ur. 1913 r. w Mińsku Litewskim, ostatnio przebywającego w Nowogródku — poszukuje siostra Ewa Łukaszczyca — Matczak, zam. w Łodzi, ul. Obornicka 23, m. 2.

Laguny Stanisławy, poszukuje mąż z dziećmi, Warszawa, ul. Górnoślaska 22 m. 7.

Kto z współtowarzyszy niedoli wie cośkolwiek o losie **Wacława Laskowskiego** inspektora szkolnego z Wilejki Powiatowej, od 1940 r. przeb. w Rosji, najgoręcej jest proszony o podanie wiadomości żonie na adres: Tuchorza k. Wolsztyna woj. poznańskie, Żeńska Szkoła Rolnicza, Serafina Laskowska.

Laubenzstajn Paraskiewa ostatnio przebywająca w Matilmühle w Niemczech, poszukiwana jest przez Luchowską Stanisławę zam. w Tomaszowie Lubelskim, ul. Sienkiewicza nr 3.

Mikołajczyka Leona, ur. 14.4.1915 r. zam. w Warszawie, ul. Puławska 122, zaginionego w czasie powstania w Warszawie, poszukuje żona z synkiem, Warszawa, ul. Szustra 11 m. 1.

Mirkowskiego Wiesława, ur. 13.1932 r. zam. w Warszawie, ul. Kacza 14, wywiezionego w czasie powstania do Mühberg, poszukują rodzice, Włochy, ul. Fabryczna 38.

Morawskiego Władysława, ur. 12.10.1884 r. zam. w Warszawie, ul. Miodowa 15, wywiezionego po kapitulacji do Landeshut, filia Gross - Rosen, bl. 2, Nr 32066, poszukuje żona Franciszka Morawska z córkami, Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 14 m. 11.

Madeja Józefa, ur. 20.3.1920 r., wywiezionego 13.8.1944 r. do Buchenwaldu, poszukuje żona Helena, zam. Warszawa, ul. Wiejska 13.

Poszukuje męża **Marciniaka Stanisława**, ur. 6.10.1910 r. w Czerlinie syna Franciszka i Rozalii Przybyła, zaginionego w 1939 roku w Bydgoszczy w 62 pułku piechoty. Wszelkie wiadomości proszę kierować: Marciniak Anna, Mościska, pow. Wyrzysk.

Mudrak Stanisława ze Swirza syna Jana i Marii — poszukuje matka, siostrę Jadwigę i brat Ryszard. Maria Mudrak, Duszniki — Źródło, ul. Rynek 3, pow. Kłodzko, woj. Wrocław.

Nawoja Antoniego, ur. 1899 r., który 25.9.1946 r. wyjechał z Greven w Westfalii, poszukuje: Basia, Hania, Piotruś i Grażynka. Kto cośkolwiek wie o naszym tatulusiu proszony jest o wiadomość pod adres: Nawojówna Barbara, Odmuchów, ul. Warszawska 2, Śląsk Opolski.

Niewaidomskiego Stanisława - Mieczysława, ur. 11.9.1924 r. zam. w Warszawie, ul. Wilcza 54a, który brał udział w powstaniu na Starym Mieście, poszukuje i prosi wszystkich, którzy coś wiedzą o nim, o podanie wiadomości, matka, Warszawa, ul. Wilcza 56 m. 16.

Noskowskiego Jerzego, ur. 21.11.1921 r., wywiezionego w czasie powstania do Dachau dn. 12.9.1944 r., nr 105800, a dn. 29.9.1944 r. przesłanego do Nalzweiler, poszukuje matka, Warszawa, ul. Hajoty 59 m. 2.

Nowickiego Jana, ur. 1907 r. syna Aleksandra i Wacławy, wywiezionego z Łucka, poszukuje matka, Wacława Nowicka, zamieszkała w Katarzynin, PCK, pow. Wrocław, Dolny Śląsk.

Nawrocki Władysław, ur. 1912 r. w Skalacie, jeńiec wojenny, ostatnia wiadomość z Geisinger Kreis Ludwigsburg 1942 — poszukiwany jest przez żonę i dzieci. Helena Nawrocka, Gliwice 34 m. 3.

Olejniczaka Romana, ur. 28.2.1918 r. zam. w Warszawie, ul. Krucza 38, syna Michałiny i Feliksa, wywiezionego w czasie powstania, poszukuje siostra Kolańska Czesława, Warszawa, ul. Okrąg 4a m. 19.

Paula Juliana ur. 26.2.1923 r. zam. w Warszawie, ul. Łotewska 11, wywiezionego w czasie powstania przez Pruszków do Niemiec, poszukują i proszą o jakąkolwiek wiadomość rodzice. Saska Kępa, ul. Łotewska 11 m. 8.

Pyżę Jana ur. 1.1.1912 r. zam. Kościeliska Nowe, pow. Garwolin, jeńca wojennego z 1939 r., który przebywał do 1944 r. Koblenz, über Weissenthurm 22, Kettig, poszukuje Antonina Pyża Kościeliska Nowe, pow. Garwolin.

Pogorzelec Helena, zam. Srem, Zakład Ubogich woj. poznańskie — poszukuje syna Pogorzela Czesława ur. w Prużanie lat 20, który zginął po zwolnieniu z Wojska Polskiego 4.8.1945 roku.

Patoc Kazimierz, ur. 20.8.1922 r. w Drohobyczu, przebywający na robotach w Niemczech, w Schnackebek poszukiwany jest przez matkę Patoc Weronikę zam. Jasło, ul. Asnyka 1.

Pitulskiego Kazimierza-Piotra, ur. 10.8.1927 r. syna Stanisława i Anny, zam. w Warszawie, ul. Koszykowa 46, wywiezionego w czasie powstania, poszukuje matka Warszawa, ul. Willowa 8/10 m. 31.

Roźniatowskiego Edwarda ur. 1921 r. ostatnio przebywającego w Saksonii, Roźniatowskiej Janny ur. 1919 r. ostatnio w Buchenwaldzie i Biernackiego Mkołaja ur. 1903 r. poszukuje Roźniatowska Józefa, Wrocław VII, Leśnica Bródz, ul. Brodzka 188.

Rousseau Andrzeja, syna Napoleona, ur. 17.10.1924 r. poszukuje i prosi o podanie wiadomości, oraz powrót do domu — matka Jadwiga Rousseau, Warszawa, Praga, ul. Wołomińska 11 m. 15.

Rode Feliksa ur. 17.6.1905 r. i syna Zdzisława Rode, poszukuje żona i matka Rode Jadwiga zam. w Warszawie, ul. Muranowska 2 m. 3.

Rewkowskiego Witolda, syna Józefa, ur. 1923 r. w Wilnie, wywiezionego na roboty do Niemiec do Geluhansen, fabryka „Gummiwerke“, Frankfurt nad Menem, poszukuje ojciec Toruń, ul. Szewska 25 m. 1.

Rybickiego Antoniego ur. 1924 r. wywiezionego w czasie powstania z Warszawy, ul. Ks. Siemca 6, poszukują i proszą o wiadomość siostry i matka, Warszawa - Żoliborz, ul. Dygasińskiego 9 m. 6, Rybicka Barbara.

Inż. Rogowskiego Romana ur. 1887 r. ze Lwowa, przebywającego w 1941 roku w Rosji, Rogowskiego Stefana ur. 1915 r. ze Lwowa aresztowanego przez Niemców w 1943 roku — poszukuje Rogowska Maria, zam. Kraków, ul. Augustyńska 5 m. 12.

Rzepiela Józefa przebywającego na terenie Austrii, N.D. Schwarzen Arbesbach Nr. 13 prosi o wiadomość Ludwika Szczecińska, Kraków, Kalwaryjska 42.

Kto by wiedział o losie **Szamszura Zenona**, Janiny i Marii z Owieczek — proszony jest o laskawie podanie wiadomości pod adresem: Szamszur Adolf, Czaplunek, ul. Zbożowa 17, pow. Szczecinek.

Skubaka Wojciecha ur. 1912 r. syna Krzysztofa i Magdaleny, który wyjechał wraz z żoną Antoniną i córką Elżbietą, dn. 24 kwietnia 1946 r. do kraju ze Lwowa — proszą o adres rodzice. Wiadomości o w/w proszę kierować: L. Antoniewiczowa, Łódź, ul. Narutowicza 130, Polskie Radio.

Sowę Romana-Jerzego ur. 28.2.1927 r. i Sowę Grzegorza ur. 1891 r. zam. w Warszawie, ul. Ogrodowa 59, wywiezionego w czasie powstania do Oranienburga, poszukuje Zofia Sowa, Warszawa, ul. Górgera 4 m. 2a.

Szczerbowniczka Zenona poszukuje i prosi o powrót matki i siostra, Warszawa-Zoliborz, ul. Felińskiego 28 m. 1.

Szymańskiego Stanisława, ur. 9.5.1901 r., wywiezionego w 1942 r. z Dubna poszukuje żona Janina Szymańska zam. Lublin, ul. Joźnicka 17 m. 4.

Szmulc Lucyny z domu Pyś zam. ostatnio w Łowiczu, zaginionej podczas ostatnich walk — poszukuje Kowalski Edward, Szczecin, ul. Pomorska 18.

Stelmacha Andrzeja, więźnia Oświęcimia, ostatnio Buchenwald, blok 17 Nr. 43629 — poszukuje żona Stelmachowa Ewa, Tarnobrzeg, ul. Zamkowa 12, woj. rzeszowski.

Stolarczyka Antoniego ur. 1909 r., aresztowanego przez Niemców w październiku 1943 r., poszukuje żona Stanisława Stolarczyk, zam. w Warszawie, ul. Rozbrat 6 m. 5 u państwa Zygartowicz.

Staszewskiego Stanisława, ur. 1.4.1924 r. zam. w Warszawie, aresztowanego 9.1.1944 r., ostatnia wiadomość z Pawliaka dnia 20.III.1944 r., od tej pory ślad po nim zaginął, poszukują i proszą kolegów o wiadomości o jego losie — rodzice, Bolesław i Stefania Staszewscy, zam. Warszawa, ul. Koszykowa 67 m. 21.

Toporowskiego Jerzego z Warszawy, ul. Długa 11, poszukuje matka Helena z siostrą Haliną. Ojciec nie żyje. Czekamy wiadomości i powrotu. Warszawa, ul. Targowa 45.

Trojanowskiego Feliksa ur. 10.8.1914 r. zam. w Warszawie, ul. Żelazna 47, przebywającego od 1941 r. w Bremen, poszukuje i prosi o wiadomości Morawska Eugenia, Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 14 m. 11.

Traczewskiego Tadeusza ur. 22.9.1924 r. od roku 1942 pracującego w Kiem Neumuhlen Schronkirchener 70/78 poszukuje rodzina zamieszkała obecnie: Obiezia, gm. Michałów, pow. Namysłów, woj. Wrocław.

Terleckiego Ernesta, ur. 1897 r. przebywającego ostatnio w Z.S.S.R. męża, Terleckich Henryka, Leona i Bogumila, synów Piotra i Heleny, — braci, Terleckiego Jerzego ur. 1920 oficera broni pancernej, oraz Oskierko Jerzego ur. 1924, który wstąpił w 1941 r. do wojska w Z.S.S.R. — poszukuje Terlecka Olga zam. w Wałczu ul. Dworcowa 24, P.CK.

Tapicyn Teodora (ojca) przebywającego 1944 r. w Berlinie i Tapicyn Igora ur. 29.5.1917 r. (syna) przebywającego w Gross-Rosen — poszukuje Lidia Tapicyn, zam. Warszawa ul. Filtrowa 67 m. 44.

Turs Zbigniew - Franciszek ur. 1926 r. w Wilnie poszukiwany jest przez rodziców obecnie zamieszkałych w Toruniu, ul. Reja 16 m. 6.

Więckowskiego Czesława lat 70, zam. w Warszawie, ul. Grzybowska 20, wywiezionego w czasie powstania do Oranienburga i Dachau, poszukuje Małgorzata Więckowska, zam. Okęcie ul. Marii Konopnickiej 4 m. 11.

Wójcika Aleksandra-Ryszarda ur. 23.3.1926 r. zaginionego w czasie powstania w Warszawie — Czerniaków, poszukują rodzice. Ktokolwiek wiedziałby coś o zaginionym, proszony jest o powiadomienie na adres: Warszawa, ul. Belgijska 5 m. 9.

Wierciochowskiego Tadeusza, lat 27, z Warszawy, poszukuje matka zamieszkała w Opocznie, ul. 1 Maja 18, Dom Starców, Wierciochowska Anna.

Woloszczuka Józefa z Kosowa Huculskiego, byłego jeńca wojennego przebywającego w Stalagu XC, poszukują i proszą o wiadomości o nim koledzy na adres: Bobowski Tomasz, Przemyśl, skrz. pocz. 129.

Wójcika Antoniego ur. 17.1.1915 r. zam. w Warszawie, ul. Ordynacka 13, jeńca wojennego z 1939 r. ostatnio przebywającego we Flossenburgu, poszukuje Stanisław Wójcik, Warszawa, ul. Bartoszewicza 9.

Wudarkiewicza Józefa, ur. 6.2.1910 r. syna Józefa, zam. w Warszawie, ul. Czerwonego Krzyża 1, wywiezionego w czasie powstania do Oranienburga, ostatnio przebywającego w szpitalu k/Szwerynu, poszukuje matka Róża Wudarkiewicz, Warszawa-Powisłe, ul. Solec 101 m. 6.

Kto wiedziałby o losie **Vettera Pawła** i **Geyera Wiesława**, zabranych przez SS-manów z ul. Młynarskiej w dn. 6-go sierpnia podczas powstania warszawskiego, — proszony jest gorąco o powiadomienie żony: Krystyna Vetter, Piotrków Kujawski, ul. Dworska 11.

Wasilak Aleksandra ur. 11.6.1924 r., przebywającego ostatnio w Grazu firm. Treiber i Bubelówniej Ludwika ur. 19.11.1914 r., przebywającej w Badenbachu, Lessingstr. 8, poszukują rodzice, Piotr i Katarzyna Wasilaki, Bytom, ul. Kolejowa 23 III p.

Wuczkowskiego Feliksa ur. 20.11.1919 r. we Lwowie, ostatnio przebywającego w Armii Czerwonej, poszukuje Wuczkowska Anna zam. Kłodzk, Aleja Zwycięzców 20 m. 1.

Walkiewicz Mariana z Grodna, ur. 1898 r. ostatnio przebywającego w Rosji rejonie Archangielska, a jakoby zmarłego na Bliskim Wschodzie w Kutabie poszukuje Walkowicz Albin zam. w Gorzowie Wlkp., ul. Chrobrego 22.

Wnęk Józef ur. 18.11.1924 r. syn Stanisława i Marii, więzień Gross-Rosen Nr. 1424 poszukiwany jest przez matkę Wnęk Marię zam. w Goszczy, pow. Miechów, woj. Kraków.

Zawadzkiego Janusza ur. 11.8.1926 r. w Poznaniu, przeb. w II Armii Krajowej z Lubelszczyzny na terenie Czech zaginionego w 1945 r. poszukują rodzice Zawadzcy Mijaczów, p-ta Myszków.

Zielonki Edwarda ur. 8.9.1909 r. zam. w Warszawie, ul. Młynarska 27, wywiezionego w czasie powstania poszukuje żona Genowefa Zielonka Warszawa, ul. Młynarska 27 m. 14.

Kto wie o losie **Zygmunta Zarudzkiego** ur. 1917 r., zamieszkałego do 1941 r. w Łucku, przebywającego podobno później w Kazachstanie w Armii Polskiej, proszony jest o zawiadomienie rodziców. Kalkista i Jan-Zenon Zarudzcy, Radom, ul. Trawna 8 m. 11.

UWAGA POLACY ZA GRANICĄ! PRZESYLAJCIE LISTY DO RODZIN SWOICH I ZNAJOMYCH W KRAJU. LISTY WRĘCZAJCIE OFICEROM ŁĄCZNIKOWYM POLSKICH MISJI REPATRIACYJNYCH. REDAKCJA „REPATRIANTA“ ODBIERA TE LISTY PRZEZ SPECJALNYCH KURIERÓW I WYSYŁA DO WASZYCH RODZIN W KRAJU.

Wydawca: Urząd do spraw Repatriacji Polaków z Zachodu.

Redaguje — Komitet Redakcyjny

Redakcja: Warszawa, ul. Puławska 12a III p. Redaktor przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od 16 — 17.

Administracja — dział ogłoszeń i listów Mokotowska 48.

Druk: Zakł. Graficznych Spółdzielni Wydawniczej „Książka“, Warszawa, Smolna 12.

Z. 506. B-20680